GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ

GŁOS LUDU

CZWARTEK 18 WRZEŚNIA 2003 roku

TEL.: 558 731 766
FAKS: 558 740 044
nr 108
CENA 6 Kč

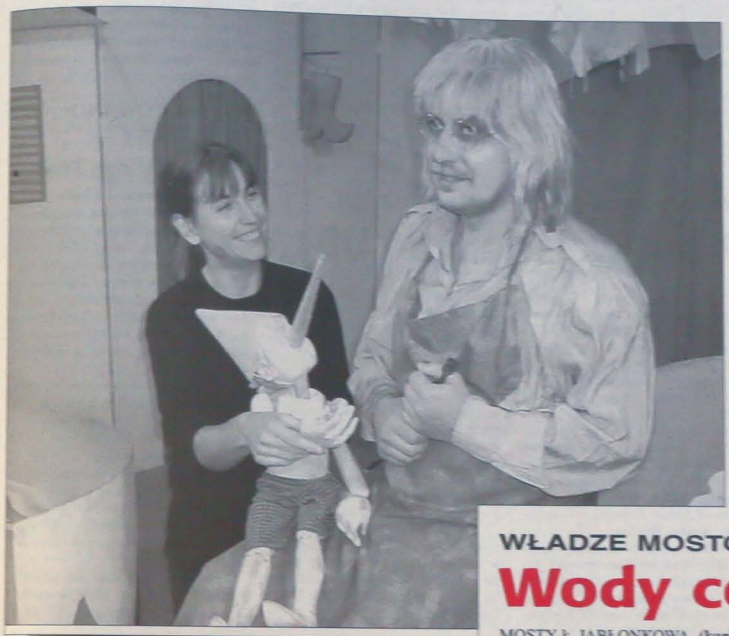

▲ *Podczas niedzielnej premiery sztuki „Pinokio" jako stolarz Dżapetto wystąpi Jan Szymanik - na zdjęciach w trakcie charakteryzacji oraz - w towarzystwie aktorki Wandy Michułek - z lalką przedstawiającą jego niesfornego synka Pinokia.*

Fot. MAREK SANTARIUS

PIERWSZE SPOTKANIE W TYM ROKU SZKOLNYM

Plany, programy i podręczniki

CZ. CIESZYN (db) – Dyrektorzy polskich szkół podstawowych z całego Zaolzia spotkali się wczoraj w auli Polskiego Gimnazjum na pierwszej w tym roku szkolnym naradzie.

Organizatorem narady było Towarzystwo Nauczycieli Polskich (TNP) we współpracy z Polskim Centrum Pedagogicznym. W programie obrad było omówienie bieżących spraw polskiego szkolnictwa. Mowa była więc o planach i podręcznikach, sprawach personalnych czy kursach dla nauczycieli. Spotkanie wykorzystano też w celu uzupełnienia i aktualizacji danych statystycznych o naszych szkołach. TNP natomiast zaznajomiło z planowanymi imprezami.

- Dyrektor PCP Irena Kufta poinformowała m.in. o wydaniu nowego elementarza, a w nawiązaniu do tego o nauczaniu języka polskiego w niższych klasach - powiedziała naszej gazecie **Małgorzata Rakowska**, prezes TNP. *- Dyrektorzy wysłuchali też informacji nt. tegorocznych kursów – m.in. językowych i komputerowych.* Oprócz tego przedstawiono obecnym znaczenie i rolę TNP i działalność, którą ta organizacja społeczna prowadzi.

Wspólnie z Sekcją Historii Regionu PCP i Gimnazjum przygotuje TNP seminarium z okazji 120. rocznicy urodzin społecznika i dyrektora Polskiego Gimnazjum w Orłowej, Piotra Feliksa. Odbędzie się ona 18 października.

WŁADZE MOSTÓW MÓWIĄ WPROST O KRYZYSIE

Wody coraz mniej

MOSTY k. JABŁONKOWA (kor) – Susza mocno się dała w tym roku we znaki mieszkańcom Mostów. Z problemami z wodą boryka się wieś już od czerwca br., a w ostatnich dniach władze gminy mówią wprost o sytuacji kryzysowej. Jak poinformował „GL" zastępca wójta, Alojzy Martynek , wody praktycznie nie ma we trzech z czterech gminnych zbiorników.

- Jako tako trzyma się jeszcze zbiornik „Na Kawulockim", który zaopatruje w wodę domy na terenie od kościoła po granice Mostów Dolnych - mówi A. Martynek . *- Gorzej jest na Ciapla, skąd czerpiemy wodę dla centrum. Tutaj woda jest przynajmniej w porannych godzinach, ale po południu, zwłaszcza w wyżej położonych posesjach, kurki są suche. Jeszcze gorzej jest ze zbiornikami w Zimnym i Szańcach.*

Władze gminy postanowiły pomóc mieszkańcom dzielnicy Szańce. Jeszcze dzisiaj tutejszy zbiornik podłączony zostanie rurami do jednego z płynących w stronę Słowacji potoków i dzięki pompie elektrycznej wody miałoby być więcej. W wypadku dalszych dwóch zbiorników i to by nie pomogło. *- Większość potoków w ich pobliżu wysycha. Nie pozostaje nam zatem nic innego, jak czekać na obfitsze deszcze* - dodał A. Martynek.

Strażacy na start!

OSTRAWA (mro) - Najlepsze drużyny strażaków zawodowych będzie można podziwiać dziś i jutro na ostrawskich stadionach w Witkowicach i Porubie podczas 23. edycji „Beskidzkiego Pucharu". Jego organizatorem jest Straż Pożarna Okręgu Morawsko-Śląskiego.

Zawody obejmują m.in. bieg z przeszkodami, wspinaczkę na czteropiętrową wieżę ćwiczeń i pokaz gaszenia pożaru wodą. Udział wezmą mistrzowie świata - drużyna strażacka z Białorusi, mistrzowie Europy - drużyna z Rosji oraz drużyny z Polski, Słowacji, Węgier, Litwy, Estonii i RC.

AMBASADORZY FRANCJI, NIEMIEC I POLSKI NAD OLZĄ

Dyplomatyczny rekonesans

OSTRAWA (mro) - Ambasadorzy Francji, Niemiec oraz Polski w Republice Czeskiej odwiedzą na zaproszenie **Andrzeja Kaczorowskiego** , konsula generalnego RP w Ostrawie, w dniach 22 i 23 września Śląsk Cieszyński, Opawski oraz stolicę okręgu morawsko-śląskiego. Joel de Zorn, Michael Libal i Andrzej Krawczyk nad Ostrawicą spotkają się z hetmanem okręgu Evżenem Tošenovským oraz prezydentem Ostrawy Alešem Zedníkiem. Ich wypad na Śląsk Cieszyński obejmować będzie przekroczenie granicy w Czeskim Cieszynie połączone z rozmową z szefami służb granicznych oraz złożenie oficjalnej wizyty w cieszyńskim ratuszu.

Po rozmowach w Cieszynie delegacja przyjedzie na spotkanie z władzami Stonawy. Będzie w nim uczestniczyć również senator RC Andrzej Feber. Jak podała redakcji „GL" Aleksandra Zdrahilowa , asystentka senatora, przedmiotem tego spotkania będzie walka z bezrobociem, restrukturyzacja górnictwa oraz współpraca w ramach euroregionu Śląsk Cieszyński. Drugiego dnia wizyty ambasadorzy odwiedzą Opawę, a tam m.in. złożą wizytę władzom miasta, odwiedzą rektorat Uniwersytetu Śląskiego oraz Instytut Śląski w Opawie.

NA JUBILEUSZ ZESPOŁU PRZYGOTOWANO „PINOKIA"

»Bajka« obchodzi 55-lecie

CZ. CIESZYN (kor) – Aktorzy Teatru Lalek „Bajka" spędzają obecnie prawie całe dni na próbach. Szykują się do pierwszej w tym sezonie premiery, która odbędzie się w salce „Bajki" w najbliższą niedzielę, 21 września o godz. 17.00. A będzie to premiera o tyle ważna, że będzie ona połączona z uroczystością z okazji 55-lecia zespołu.

Na swój jubileusz „Bajka" przygotowała sztukę „Pinokio". Scenariusz na podstawie książki Carlo Collodiego napisał Maciej Staropolski, reżyserem przedstawienia jest dyrektor teatru im. J. Szaniawskiego w Płocku, Marek Mokrowiecki, autorem muzyki – Leszek Wronka, opracowania plastycznego – Halina Szkopek, lalki zaś przygotował Józef Kurek.

- Niestety, nasza salka jest za mała, aby pomieścić wszystkich, premierę „Pinokia" obejrzą zatem tylko zaproszeni goście. Resztę naszych wiernych małych i dużych widzów zaprosimy na „Pinokia" w piątek 26 września, tak samo na godz. 17.00 - powiedziała „GL" kierowniczka „Bajki", **Pawełka Niedoba**.

Na uroczystość jubileuszową „bajkowicze" zaprosili nie tylko oficjalnych gości, ale również wszystkich byłych członków zespołu, reżyserów, kompozytorów, plastyków, którzy z „Bajką" przez te 55 lat współpracowali. Po premierze zaś odbędzie się spotkanie towarzyskie w Dużej Galerii Teatru Cieszyńskiego.

- Chcielibyśmy przy tej okazji przedstawić w galerii wystawę o naszej historii, którą latem mogli obejrzeć w Lysej nad Łabą uczestnicy tamtejszych Dni Polskich. Na razie jednak wystawa nie powróciła z Pragi i być może nie zdążymy jej przed jubileuszem zainstalować. Gdyby tak się stało, postaramy się pokazać ją w innym terminie - dodała P. Niedoba.

POGODA

CZWARTEK - Pogodnie. Temperatura w dzień 22-26 st., nocą 9-5 st. C. Wiatr słaby, zmienny, do 5 m na sek.

PIĄTEK - Pogodnie. Temperatura w dzień 23-27 st. C, nocą 12-8 st. C.

Z PREZESEM ZYGMUNTEM STOPĄ NA TEMAT FINANSÓW ZWIĄZKU

Fiskus puka do drzwi...

Prezes Zarządu Głównego PZKO, Zygmunt Stopa, uważa, że problemy finansowe Związku należało rozwiązywać w chwili, gdy powstawały. Niestety, dług latano długiem, a pożyczkę pożyczką, po czym... przekazywano następcy. Dziś, mimo spłacenia znacznej części długu, zagraża Związkowi, że będzie musiał oddać wierzycielom jeszcze niemalże 2 mln koron. Zarząd Główny czyni jednak usilne starania, by Związek z opresji uszedł cało...

■ Skąd się wzięły długi aż takich rozmiarów?

Żeby zrozumieć genezę naszego zadłużenia, należy sięgnąć niemalże 10 lat wstecz. Do 1994 roku ZG PZKO był na utrzymaniu państwa. Koszt działalności Zarządu oraz podporządkowanych mu jednostek ponosiło państwo. Od 1994 roku sytuacja się zmieniła. Żeby zmieścić się w kwotach, jakie otrzymujemy z grantów na poszczególne projekty, musieliśmy zmienić styl pracy oraz zmniejszyć liczbę etatów. Dla porównania podam, że jeżeli przed 1994 rokiem na utrzymanie ZG otrzymywaliśmy 6 – 8 mln koron, to był nawet okres, gdy suma uzyskana z grantów wynosiła ok. 1 mln. W tej chwili jest to 2,5 mln koron, co pokrywa nasze koszty z jednej trzeciej. W latach 1994 - 96 udało nam się uzyskać granty w nieco wyższej kwocie.

Ich przyznanie było jednak uwarunkowane tym, że co najmniej w 30 proc. będziemy partycypować w kosztach danego przedsięwzięcia. Oczywiście mamy też własne dochody. Są nimi oprócz składek członkowskich czynsze z wynajętych lokali, dochody z Festiwali oraz z darów sponsorów.

■ W czym zatem tkwi problem?

Pewną trudnością było to, że środki uzyskane z grantów nie można było przeznaczać na płace. W lepszej sytuacji była pod tym względem redakcja „Zwrotu". Później udało nam się zdobyć podobny wyjątek również dla Teatru Lalek „Bajka". Z tym, że na działalność „Bajki" przez pewien czas korzystaliśmy również z pomocy z Polski. Wsparcie finansowe na działalność kulturalną otrzymywaliśmy z Ministerstwa Kultury, a wcześniej również z Ministerstwa Edukacji Narodowej. Tak było do 2002 roku, kiedy pomagał nam w tej sprawie zmarły już niestety Kazimierz Fober z Macierzy Ziemi Cieszyńskiej. W tym roku nie otrzymaliśmy już żadnej pomocy z Polski, jeżeli nie liczyć 32"800 koron od „Wspólnoty Polskiej" na jubileusz „Bajki".

■ Wspominał pan też o redukcji etatów. Ile osób zatrudnia obecnie ZG PZKO?

Do 1994 roku było tu 40 etatowych pracowników. W tej chwili mamy 17 etatów. „Bajka" zatrudnia 7 osób. Przy 200 spektaklach w ciągu roku oraz przy cenie abonamentu w wysokości 90 koron niestety nie jest w stanie wyrobić wymaganego przez państwo 30-proc. wkładu. Szukamy więc możliwości wystawiania sztuk nie tylko na Zaolziu. Kolejne zatrudniane przez ZG PZKO osoby, to 3 pracowników „Zwrotu", 3 pracowników administracji, jest ponadto etat sprzątaczki oraz dwa niepełne etaty dla pracowników fizycznych.

Ciąg dalszy na str. 3

ISSN 1212-4222

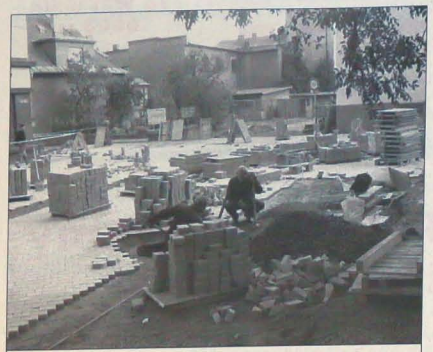

▲ *Kierowcy, którzy nie tak dawno narzekali na ogromne dziury w jezdniach prowadzących przez trzyniecki Plac Pokoju, mogą z zadowoleniem obserwować szybki postęp prac remontowych. Firma Skanska, wykonawca remontu, brukuje obecnie dwie strony placu. Cały remont (łącznie z odnowieniem zieleńca zajmującego środek placu) potrwa do sierpnia przyszłego roku.* *Fot. DANUTA BRANNA*

JESZCZE O DNIU BEZ SAMOCHODU

Ekologicznie i bezpiecznie

HAWIERZÓW (wak) - **Miejskie obchody Dnia bez Samochodu nawiązują do przebiegających od kwietnia - miesiąca bezpieczeństwa na jezdni - imprez. Od tego czasu bowiem organizacje młodzieżowe oraz straż miejska organizowały m.in. spotkania z przedszkolakami i uczniami szkół podstawowych poświęcone zasadom bezpieczeństwa, ale też ochronie środowiska naturalnego zanieczyszczanego przez spaliny samochodowe.**

Nie znaczy to jednak, że miasto nie przygotowało się do wrześniowego Dnia - powiedziała redakcji „GL" **Jana Pondělíčkowa** , rzecznik prasowy hawierzowskiego magistratu.

Zainauguruje go wystawka prac plastycznych pn. „Jaki byłby świat bez samochodu". Prace uczniów hawierzowskich szkół podstawowych można obejrzeć do 19 września w dwudziestu autobusach komunikacji miejskiej. Rysunki z podobną tematyką wystawione będą także jutro przed domem towarowym „Elan", a uczniowie szkół średnich i zawodowych przeprowadzą tu wśród przechodniów sondaż nt. komunikacji w mieście.

W tydzień później - w czwartek 25 bm. - Stowarzyszenie Obywatelskie „Lučina" zaprasza do Biblioteki Miejskiej na prelekcję o trasach i ścieżkach rowerowych oraz na występ piosenkarza Milana Sovy.

wały poruszanie się środkami komunikacji miejskiej.

W tym dniu posiadacze samochodów po okazaniu małych dowodów rejestracyjnych będą mogli korzystać w towarzystwie rodziny z przejazdów tramwajami, trolejbusami i autobusami bez konieczności zapłacenia biletu. Tę inicjatywę podchwyciły zakłady transportowe działające na obszarze Ostrawskiego Zintegrowanego Systemu Komunikacyjnego (ODIS) - Connex Morawa, spółka TQM oraz Czeskie Koleje, które zaoferują darmowe przejazdy m.in. na trasach Bogumin – Ostrawa - Studenka czy Ostrawa - Frydek-Mistek - Dobra.

Zostaw samochód w domu

OSTRAWA **(mro) - Władze stolicy okręgu w będą 22 września, kiedy przypada Europejski Dzień bez Samochodu, propago-**

Rowerem po mieście

KARWINA **(sch) – Do imprez Europejskiego Dnia bez Samochodu włącza się również miejscowy magistrat. Na najbliższą sobotę (start w godz. 10 – 12) przygotował dla dzieci i młodzieży ciekawą imprezę kolarską.**

Jej celem ma być uświadomienie mieszkańcom Karwiny, że po mieście niekoniecznie trzeba poruszać się samochodem, ale można również na rowerze.

Trasa, na którą organizatorzy zapraszają dzieci wraz z rodzicami oraz młodzież, prowadzi wokół godnych uwagi miejsc Karwiny. Uczestnicy wyruszą z placu przed Domem Towarowym „Prior", zaliczą pięć punktów kontrolnych z pokazami i konkursami przygotowanymi przez miejscowy Dom Dzieci i Młodzieży, po czym powrócą na plac koło „Priora". Na mecie otrzymają dyplomy uczestnictwa, przewodniki po ścieżkach rowerowych oraz inne atrakcyjne nagrody.

Organizatorzy przypominają o obowiązku korzystania z kasku ochronnego.

W „AMERYCE" POWSTAJE NOWY OBIEKT

Teraz zaplecze

JABŁONKÓW **(kor) – Na jabłonkowskiej pływalni miejskiej od wczoraj znów uwijają się budowlani. Tym razem miasto wybuduje w „Ameryce" nowy obiekt, w którym znajdzie się miejsce dla szatni, natrysków oraz toalet.**

- Z rozpoczęciem prac czekaliśmy na koniec sezonu, no i na wpłynięcie na nasze konto dotacji z Ministerstwa Rozwoju Regionalnego - mówi wiceburmistrz **Stanisław Jakus**.

Ministerstwo przyznało tym razem jabłonkowianom dotację w wysokości 2,8 mln koron. Pozostałe 1,2 mln, bo koszty przedsięwzięcia obliczono na 4 mln koron, wyłoży miasto z własnego budżetu. Budowa zakończy się jeszcze przed tegorocznymi świętami.

Nie sygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z satelitarnego serwisu informacyjnego Polskiej Agencji Prasowej.

TRZEBA ZDĄŻYĆ PRZED KOŃCEM ROKU

Miejsce dla »inkubatora«

TRZANOWICE **(sch) – Zabudowa rozciągającej się na blisko 38 ha miejscowej wiejskiej strefy przemysłowej poszerzy się niebawem o kolejny obiekt. Będzie nim budynek tzw. inkubatora dla początkujących biznesmenów.**

Na jego budowę Ministerstwo Rozwoju Regionalnego przyznało gminie dotację. Żeby z niej skorzystać, gmina musi jednak zakończyć budowę przed końcem br. *- Uważam, że jest to możliwe. Część obiektu byłej obory, później zaś fermy drobiu, w miejscu której stanie budynek inkubatora, zdążyliśmy już zburzyć. Mamy też wybraną firmę budowlaną, która w terminie miałaby uporać się z budową* - mówi wójt, **Jan Tomicze**. Niemniej pozostaje pytanie, skąd gmina zdobędzie wymagane przez ministerstwo własne środki na budowę. Zwłaszcza, że w przypadku inwestycji opiewającej na 14,7 mln koron, obowiązujący dotacjobiorcę 30-proc. udział w kosztach wywołać może niemałe spustoszenie w gminnym budżecie. *- Na razie poszukujemy więc źródeł finansowania* - wyjaśnia wójt Tomiczek.

Popyt na miejsce w inkubatorze, gdzie na parterze mieścić się będą cztery warsztaty, a na piętrze lokale biurowe oraz drobne punkty produkcyjno-usługowe, zgłaszają już pierwsi przedsiębiorcy. W niedalekiej przyszłości budynek miałby ponadto sąsiadować ze stołówką, gdzie podawano by posiłki blisko 250 zatrudnionym - na dzień dzisiejszy - w strefie pracownikom.

WSPÓŁPRACA SŁUŻB RATOWNICZYCH

Przed wejściem do UE

OSTRAWA (mro) - O współpracy służb medyczno-ratunkowych w regionach przygranicznych Województwa Śląskiego i Okręgu Morawsko-Śląskiego rozmawiali wczoraj w Konsulacie Generalnym RP w Ostrawie wicehetman okręgu **Jiří Carbol** oraz reprezentanci Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego - dyrektor Wydziału Polityki Społecznej **Ewa Kolonko,** dyrektor Wydziału Zarządzania Kryzysowego **Bogdan Kosowski** oraz Śląski Komendant Wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej w Katowicach **Janusz Skulich**.

Goszczący przybyłych konsul generalny **Andrzej Kaczorowski** powiedział „GL", iż spotkanie omawiające zasady postępowania służb ratowniczych, pracy centrów kryzysowych, pogotowia ratunkowego oraz straży pożarnej służyło przygotowaniu międzynarodowej konferencji o tym zagadnieniu. Ma się ona odbyć w listopadzie br. po czeskiej (najprawdopodobniej Ostrawa) i polskiej (Katowice) stronie granicy. Na wczorajszym spotkaniu wyłoniono 8-osobową grupę roboczą, która zajmie się przygotowaniem konferencji. Prace konferencji będą przebiegać m.in. pod patronatem władz wojewódzkich sąsiadujących województw oraz Światowej Organizacji Zdrowia.

Jak zaznaczył A. Kaczorowski podjęcie współpracy transgranicznej w zakresie służb ratowniczych staje się palące ze względu na zbliżający się termin integracji RC i RP z Unią Europejską.

PRZYGOTOWANO TRZY TRASY

Bieg Terry'ego Foxa

ORŁOWA **(wak) – Miasto jest po Hawierzowie kolejną miejscowością naszego regionu, w której odbywa się Bieg Terry'ego Foxa. Orłowa włączyła się w tę imprezę już po raz piąty. Bieg odbędzie się tutaj w najbliższą niedzielę, a dochód z dobrowolnych datków uzyskanych przy tej okazji zostanie przeznaczony na walkę z nowotworami.**

W ub. roku w orłowskim Biegu wzięło uczestniczyło ok. 700 osób, a zebrano ponad 26 tys. koron. *- Udział mogą brać wszyscy, tu nie ma współzawodnictwa, nie liczy się, kto pierwszy dobiegnie do mety. Trasami, które prowadzą częściowo przez park leśny, można biec, iść, jechać na wózku inwalidzkim* - mówi **Nataša Cibulkowa**, rzecznik orłowskiego ratusza.

Prezentacja odbędzie się przed Domem Kultury przy ul. Wyzwolenia o godz. 8.00. Start o godz. 10.00.

PROJEKT INSTYTUTU FOLKLORYSTYCZNEGO ZE STRAŻNICY

»Górole« szykują się do nagrania

MOSTY k. JABŁONKOWA **(kor) – W najbliższą sobotę przyjadą do Mostów pracownicy Instytutu Kultury Ludowej ze Strażnicy. Spotkają się tu z członkami miejscowego zespołu regionalnego „Górole", by nagrać na kasetę wideo w ich wykonaniu tańce najbardziej typowe dla tej wsi.**

- Z wcześniejszych rozmów wynika, że strażnickiemu instytutowi chodzi o tańce bez specjalnej choreografii, stylizacji, z jak największą dawką autentyzmu. Cieszy nas zatem, że wybrano właśnie nas - powiedział „GL" kierownik „Górolі", **Alojzy Martynek** . Jego zespołowa koleżanka, **Danuta Milerska** , poinformowała nas, że „Górole" przygotowali do nagrania m.in. tańce „łowiyzniok", „koza", „gąsior", „masztółka", „świniorz", „rejna", „kołomyjka", „lowczorz" i „zbójnicki". *- Jeżeli pogoda dopisze, nagrywać będziemy w plenerze w Mostach Szańcach, w wypadku deszczu stanie się tak w Domu PZKO* .

Pracownik strażnickiego instytutu, **Jan Miroslav Krost** , wyjaśnił, że nagranie w Mostach przebiegnie w ramach projektu pn. „Dokumentowanie tańców ludowych na morawsko-śląsko-słowackim pograniczu", który powstał przy współpracy ze słowackimi badaczami folkloru. *- Nagrywamy tańce najbardziej typowe dla tych przygranicznych regionów już od dwóch lat. Ostatnio byliśmy np. w Wałaskiem. Mosty są ostatnim przystankiem na tej naszej trasie* - dodał.

„Górole" są jedynym zaolziańskim zespołem, który bierze udział we wspomnianym projekcie. W ramach innego cyklu – pn. „Tańce ludowe Czech, Morawy i Śląska", a konkretnie w odcinku poświęconym tańcom kultury pasterskiej – jeden taniec nagrał również czeskocieszyński „Slezan".

PONAD 20 MLN KORON NA MODERNIZACJĘ

Obiady z nowoczesnej kuchni

ORŁOWA (wak) - Prace związane z modernizacją starych, nie odpowiadających wymogom Unii Europejskiej, kuchni oraz stołówek szkolnych i przedszkolnych, rozpoczęto w Orłowej na początku bieżącego roku. Dotychczas przeprowadzono rekonstrukcję dwóch stołówek szkolnych - w Zimnym Dole i przy ul. Wiosennej, oraz tyle samo przedszkolnych - przy ul. Leśnej i Husa. Kuchnie wyposażono w naczynia ze stali nierdzewnej i nowoczesny sprzęt kuchenny, wyremontowano magazyny oraz pomieszczenia dla personelu. Wydano na ten cel ok. 20 mln koron.

- Polska podstawówka w Orłowej Lutyni od września korzysta z usług kuchni przy ul. Szkolnej - powiedziała redakcji „GL" pracownica szkoły, **Renata Madej** . *- Obiady, które dostajemy w termosach, rozdzielamy na miejscu. Są bardzo smaczne, i co bardzo ważne, ciepłe. Nie musimy więc już ich podgrzewać, co zaoszczędzi nam czas. Z posiłków korzystają nie tylko uczniowie i przedszkolacy naszej placówki, ale także orłowianie, zwłaszcza emeryci. Ogółem wydajemy 40 obiadów* .

W październiku modernizacją objęta zostanie również kuchenka polskiej szkoły.

■ Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ■ Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ■ Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ■ Z PAP-em

Z flagą na Olimp

Po najwyższych szczytach Antarktydy, Andów i Kaukazu przyszła pora na Olimp. W poniedziałek na najwyższym szczycie Grecji zawisła flaga - wieniec z gałązek oliwnych na niebieskim tle - przyszłorocznych igrzysk olimpijskich w Atenach. Zawieszenia flagi na szczycie Olimpu (2917 m) dokonali członkowie jednego z greckich klubów alpinistycznych. Flaga zawisła, aby „uhonorować powrót igrzysk olimpijskich do korzeni".

Wcześniej greccy alpiniści zawiesili flagę przyszłorocznych igrzysk na górze Elbrus (5642 m) w masywie Wysokiego Kaukazu, na górze Vincent na Antarktydzie (4897 m) oraz na najwyższym szczycie Ameryki Południowej, Aconcagua (6962 m).

W maju 2004 roku, dwa i pół miesiąca przed rozpoczęciem ateńskich igrzysk, grecka wyprawa ma zamiar zaatakować najwyższy szczyt świata - Mount Everest (8848 m).

Małżeństwo dla zdrowia

Udane małżeństwo jest korzystne dla stanu serca kobiety - wykazują wyniki badań prowadzonych przez amerykańskie uniwersytety w Pittsburghu i San Diego. Ich wyniki opublikowano we wrześniowym numerze czasopisma Amerykańskiego Stowarzyszenia Psychologów „Health Psychology".

Ten korzystny wpływ dotyczy zresztą nie tylko stanu serca. Depresje, lęki, stresy znacznie rzadziej dokuczają mężatkom w udanych stadłach niż rozwódkom, wdowom i kobietom, które mają nieudane życie małżeńskie. Okazało się, że szczęśliwe mężatki mają niższe ciśnienie, niższy cholesterol i niższą masę ciała.

Za duża gwiazda

Moskiewski teatr „Bolszoj" zwolnił we wtorek znaną balerinę, tłumacząc, że jest za ciężka i za wysoka dla partnerów do podnoszenia.

Anastasija Wołoczkowa - jedna z bardziej znanych rosyjskich tancerek baletu - pozostawała od jakiegoś czasu w sporze z dyrekcją teatru z powodu nowego kontraktu. Kontrakt chciano jej przedłużyć jedynie do końca tego roku, tłumacząc to, jak mówiono, „nie do przyjęcia dla baletnicy formą fizyczną". Kontrakt ten Wołoczkowa nazwała „wypowiedzeniem". - „Ci, którzy próbują dodać mi 10 czy 20 cm i dyskutują o moich wymiarach, powinni pamiętać, że wielkości tancerki nie mierzy się w ten sposób" - powiedziała Wołoczkowa, która dla niewprawnego oka pozostaje wciąż smukła.

Sama jednak przyznaje, że nie wyobraża sobie życia bez lodów.

Coś dla samotnych

Mieszkasz sam? Kup sobie sofę, która, po zaprogramowaniu, przywita cię po imieniu. Oryginalny mebel zaprojektowali naukowcy z Trinity College w Dublinie (Irlandia).

Wyposażoną w elektroniczną pamięć „sprytną sofę" - jak nazwali mebel jego konstruktorzy - można zaprogramować tak, aby rozpoznawała osobę, która na niej usiądzie. Poza tym, dzięki umieszczonym w meblu sensorom, nie ruszając się z miejsca można sterować światłem w mieszkaniu, a nawet kontrolować potrawy gotujące się w kuchni.

„Nasz system może być również bardzo pomocny dla ludzi starszych i małych dzieci" - uważa jeden z konstruktorów. Jak zapewnił, elektroniczne detektory sofy będą alarmowały, jeśli atrybuty danej osoby nie zgodzą się z danymi wprowadzonymi do pamięci systemu.

XI ŚWIATOWE FORUM MEDIÓW POLONIJNYCH

W drodze do emancypacji

„To jedyne takie forum na świecie" - powiedział 3 września br. przy inauguracji obrad XI Światowego Forum Mediów Polonijnych Stanisław Lis, szef Małopolskiego Forum Współpracy z Polonią. Do Tarnowa, jak i poprzednimi laty, ściągnęły rzesze ludzi piszących dla i o Polakach zamieszkałych poza Polską. 164 dziennikarzy przez tydzień karnie zasiadało w salach konferencyjnych, włączało i wyłączało magnetofony i kamery, fotografowało, co się da, a co najważniejsze - odkrywało tajniki polityki polskiej w stosunku do 17 mln Polaków pozostających poza krajem.

Sama inauguracja zgromadzenia aż zapierała dech w piersiach - dosłownie i w przenośni. Zwieziono na nią bowiem ludzi mediów 125 metrów pod ziemię, w głębiny Królewskiej Kopalni Soli w Wieliczce. Tu marszałek Senatu RP Longin Pastusiak przedstawił zasady finansowania Polonii przez kierowaną przez niego Izbę.

▲ *Marszałek Senatu RP Longin Pastusiak w rozmowie z Teresą Barankiewicz z USA.* *Fot. M. RADŁOWSKA-OBRUSNIK*

W Wieliczce o pieniądzach, programach i polityce

W bieżącym roku Senat przeznaczył dla Polonii 46 milionów złotych, w tym na cele programowe niespełna 32 miliony, a na zadania inwestycyjne 14 milionów. Priorytet w opiece senackiej mają Polacy na Wschodzie. Jak zauważył jednak marszałek, coraz częściej i z Zachodu słychać prośby o wsparcie.

Politykę Polski w stosunku do Polonii wytyczają zadania zapewnienia Polonusom praw należnych mniejszościom narodowym w krajach zamieszkania, rozwijania nauki języka polskiego, promowania kultury i nauki polskiej, dostępu do polskiej prasy, radia i TV, a także polskojęzycznych, w tym polonijnych, środków przekazu i informacji, wspierania działalności gospodarczej, naukowej i twórczości artystycznej, pozyskiwania Polonii i Polaków za granicą dla polskich interesów narodowych, tworzenia sprzyjającego klimatu społecznego i gospodarczego dla realizacji ustawy o repatriacji.

Senat chce słuchać głosu Polonii i Polaków zamieszkałych poza Macierzą - o tym niejeden raz zapewniali jego przedstawiciele. Jak wspomniał L. Pastusiak, realizacją postulatów polonijnych było powołanie 21 czerwca 2002 roku Polonijnej Rady Konsultacyjnej przy Urzędzie Marszałka Senatu. Od tego momentu Rada wyraża opinie na temat projektów aktów normatywnych dotyczących Polonusów, a także kierunków działań Senatu i jego organów w sprawach Polonii.

Pierwsze posiedzenie Rady z udziałem ministra spraw zagranicznych Włodzimierza Cimoszewicza odbyło się 16 grudnia 2002. Na nim to szef resortu spraw zagranicznych przedstawił „Rządowy Program Współpracy z Polonią i Polakami za Granicą". Chodzi w nim o zapewnienie Polonii i Polakom za granicą prawa i możliwości kultywowania polskości w państwach ich zamieszkania, rozwijanie kontaktów z krajem oraz korzystanie ze wszystkich praw mniejszości narodowych, podniesienie rangi i znaczenia Polonii i mniejszości polskich za granicą, wspieranie działalności gospodarczej Polonii, współpracy biznesu polonijnego z krajem, rozwijanie aktywności młodego pokolenia Polonii, rozszerzanie dostępu do nauczania i doskonalenia języka polskiego, dostarczanie rzetelnej informacji o Polsce, stwarzanie warunków do dostępu do dóbr polskiej kultury narodowej, pozyskiwanie Polonii do wspierania interesów państwowych i narodowych zgodnych z interesami państw zamieszkania. Rząd w programie zadeklarował szczególną pomoc Polakom na Wschodzie, w tym w odbudowywaniu polskiej inteligencji. Te działania, jak zaznaczył marszałek Senatu, są prowadzone w ścisłej konsultacji z prezydentem, Parlamentem, Kościołami, związkami wyznaniowymi, instytucjami i organizacjami pozarządowymi.

Doraźne i nowe zadanie w związku z przystąpieniem Polski do UE postawiono przed Polonią na spotkaniu 9-10 maja br. Ustalono, iż Polonusi w państwach UE będą lobbować w rządach swoich krajów w sprawie szybkiej ratyfikacji traktatu akcesyjnego.

Inauguracja Forum w wielickich wyrobiskach zbiegła się z 25-leciem wpisania Królewskiej Kopalni Soli na pierwszą listę Światowego Dziedzictwa Kulturalnego i Narodowego. Upamiętnieniem tego była konferencja UNESCO. Po jej zakończeniu dziennikarze polonijni skorzystali z okazji, zapraszając marszałka Senatu RP do zaimprowizowanej konferencji prasowej. *- Żaden list skierowany na moje ręce nie zostaje bez odpowiedzi* - zapewniał marszałek. W dyskusji padały pomysły np. ustanowienia specjalnego odznaczenia dla polonijnych nauczycieli. Na pytanie o zasadę doboru reprezentantów w Polonijnej Radzie Konsultacyjnej, L. Pastusiak wyjaśniał, że na świecie jest 5 tys. organizacji polonijnych i dlatego Rada podchodzi do nich w sposób wybiórczy. Nie każdy kraj jest reprezentowany, ale jest reprezentowany każdy kontynent. Rada liczy 9 osób. Polonusi domagali się unormowania sprawy podwójnego obywatelstwa, którego - *Polska nie uznaje oficjalnie, ale toleruje,* jak przyznał Pastusiak . Była też mowa o polityce inwestycyjnej Polski wobec Polonii, zwłaszcza na Wschodzie.

W Lublinie o badaniach naukowych

O Polonii i zagadnieniach, które badają polscy naukowcy, dowiedzieli się uczestnicy Forum nieco więcej w czasie pobytu w Lublinie, mieście ponad 60 tys. studentów. Liderami wśród tutejszych pięciu uczelni są Katolicki Uniwersytet Lubelski (KUL) i Uniwersytet im. Marii Curie-Skłodowskiej (UMCS). W obydwu mniej więcej od lat 70. trwają badania nad Polonią.

Mając przed sobą reprezentantów tych uniwersytetów: ks. prof. dr. hab. Edwarda Walewendera z KUL-u, prof. dr. hab. Jana Mazura - dyrektora Centrum Języka i Kultury Polskiej dla Polonii i Cudzoziemców oraz prof. dr. hab. Władysława Kucharskiego z UMCS-u polonijni dziennikarze pytali o współpracę ośrodka badań nad Polonią z Instytutem Pamięci Narodowej, możliwości korzystania z biblioteki internetowej i przekazywania do ośrodka lubelskiego fotokopii ważnych dokumentów polonijnych. Odpowiedzi były twierdzące. Mówiono też o zmianie metodyki nauczania języka polskiego wśród Polonii. Nauka polskiego nie sprowadza się już do doskonalenia języka ojczystego, tylko uczenia polskiego jako obcego. Na zarzuty o nieprecyzyjność niektórych opracowań dotyczących Polonii naukowcy odpowiadali, iż nie raz i nie dwa przesyłali do środowisk polonijnych ankiety z prośbą o odpowiedź i... odpowiedzi nie dostali. Stąd i prace naukowe bywają niepełne. Nad Wisłą stan wiedzy o Polonii nie jest olśniewający, choć w Lublinie zajmuje się tą problematyką blisko setka ludzi. UMCS, jako jedyna uczelnia państwowa w Polsce, do swojego planu dydaktycznego wpisał 60-godzinny przedmiot „Polonia w świecie", kształci magistrów i doktorantów w tym zakresie oraz organizuje konferencje naukowe i towarzyszące im wystawy. Zorganizował też Olimpiadę Wiedzy o Polonii i Polakach na Wschodzie. W ośrodku lubelskim drukowany jest miesięcznik „Forum Polonijne". Za sprawą Józefa Wierzgonia jest w nim odnotowane i życie po czeskiej stronie Olzy.

Co martwi Polonię?

Stosunki polsko-polonijne powróciły na Forum w ostatnich godzinach jego trwania. Zakończenie odbyło się w reprezentacyjnych salach Senatu Rzeczypospolitej Polskiej. Przez prawie cztery godziny dziennikarze wypowiadali się na temat kluczowych spraw Polonii przed marszałkiem Senatu Longinem Pastusiakiem , wicemarszałkiem Jolantą Danielak oraz przewodniczącym Komisji Emigracji i Polaków za Granicą Tadeuszem Rzemykowskim.

Mówili o zagadnieniach małych skupisk polonijnych mających inne niż te wielkie problemy, o impasie w „Polskim Radiu Lwów" związanym z zastopowaniem dotacji Fundacji Pomocy Polakom na Wschodzie i akcji ratunkowej Polonii - zbiórce zorganizowanej na opłacenie emisji tego programu przez Polonię amerykańską, o kształceniu młodzieży polonijnej w kraju, o konieczności powstawania nowych konsulatów na Ukrainie, o problemie 18 tysięcy Polaków-bezpaństwowców na Łotwie pozbawionych praw politycznych, o zmniejszaniu senackich dotacji na prasę, o konieczności założenia Fundacji „Polonia-Polonii", w ramach której zamożniejsi Polonusi finansowaliby działania słabszych środowisk, o problemie wysiedlonych po II wojnie światowej Niemców, który rykoszetem odbija się o Polaków w Niemczech, o wizach do USA i o tzw. pułapce paszportowej wynikłej z długiego czasu wyrabiania nowych paszportów polskich oraz nacisku wywieranym na Polaków zamieszkałych w USA, by przyjmowali polskie obywatelstwo. Wiele razy wspominano o brakach w promocji Polski za granicami oraz o niedoinformowaniu Polaków w Polsce o życiu polskiej diaspory poza krajem. Pojawiały się echa rozbicia środowisk polskich, gorzkie słowa, że dotacje wśród Polonii są rozdawane po kumotersku i decydują o nich względy pozamerytoryczne. Były również zapowiedzi zjednoczenia sił (np. w listopadzie jednoczyć się ma Polonia francuska).

Zmiana optyki

Na wystąpienia dziennikarzy reagowali przedstawiciele strony polskiej. Między innymi Henryk Banasiuk, wiceprezes Fundacji Pomoc Polakom na Wschodzie, który zaznaczył, że 45 proc. z funduszy Fundacji jest przeznaczonych na wspieranie prasy polonijnej. Powiedział, że Fundacja stawia na podniesienie poziomu edytorskiego, optymalizację kosztów wydawniczych oraz stworzenie warunków do przejścia do samofinansowania prasy polonijnej. Fundacja, która w zeszłym roku stała przed widmem bankructwa, skrupulatnie musi rozliczać się z dotacji przekazanych około 50 redakcjom polonijnym. *- Finansować je będziemy o tyle, o ile będą służyć Polakom na danym terenie* - zaznaczył H. Banasiuk.

Polityka polska względem Polonii nie ulegnie zmianie po przystąpieniu Polski do UE - zapewniła wicemarszałek Jolanta Danielak. Zwróciła też uwagę, że Polska odchodzi od modelu kształcenia Polonusów w Polsce na rzecz wspierania nauki na terenie kraju zamieszkania. W zeszłym roku, jak podała, ukończyło studia w Polsce 190 Polonusów, z czego 170 wystąpiło o prawo pobytu w Polsce. *- To groźba wyjałowienia inteligencji polonijnej* - zaznaczyła.

Całość dyskusji podsumował marszałek Senatu Longin Pastusiak. Powiedział, że ostatnio wprowadzono nowy system opiniowania wniosków nadchodzących z organizacji polonijnych. Zanim zostanie podjęta decyzja przez prezydium Senatu, zbierane są opinie zespołu finansowego, Komisji Emigracji i Polaków za Granicą, odpowiednich resortów i organizacji pozarządowych. Senat bowiem jest odpowiedzialny za racjonalne wydatkowanie środków polskiego podatnika.

- Następuje zmiana optyki - zauważył L. Pastusiak - *Nie mówi się już o finansowaniu Polonii, ale o jej dofinansowaniu. Finansowanie sprzyjało postawom demoralizującym. Teraz chodzi o pobudzenie inicjatywy. Media polonijne muszą oprzeć się w większej mierze o własną przedsiębiorczość i sponsoring* .

Stwierdził, że o wiele więcej pieniędzy niż w Senacie przeznaczonych na cele polonijne jest w sumie w resortach szkolnictwa, zagranicznym i kultury. W apelu do działaczy polonijnych zaznaczył, że już należy przesyłać wnioski na dotacje na 2004 rok.

Potwierdził problemy wizowe Polaków w USA zaznaczając, że Polska usilnie pracuje nad zmianą status quo. Amerykanie argumentują, iż Polacy często naruszają prawo amerykańskie,

Marszałkowie Senatu potwierdzili na spotkaniu, iż Senat uważnie wsłuchuje się w głos Polonii wyrażany także dzięki polonijnym mediom. *- Ogromną wagę przywiązujemy do pracy polskich wydawców i dziennikarzy na obczyźnie. Od ich pracy zależy stan wiedzy o Polsce, jej kulturze i obyczajach* - zaakcentował na koniec L. Pastusiak .

Dzięki Forum przedstawiciele mediów polonijnych z ust najwyższych przedstawicieli państwa uzyskali potwierdzenie faktu, że Polska liczy się z rodakami zamieszkałymi poza Macierzą. Trzyma ich stronę. Jest gotowa wspierać ich narodowe aspiracje. Wspierać, ale w określonych granicach wyznaczonych odpowiedzialnością wobec polskiego podatnika. Polonusi w odpowiedzi zaproponowali powołanie Fundacji „Polonia-Polonii" - pierwszej fundacji, która nie korzystałaby z senackich pieniędzy.

Wydaje się, że przedstawiciele mediów polonijnych zaczynają uświadamiać sobie konieczność usamodzielnienia - emancypacji.

MARTYNA RADŁOWSKA-OBRUSNIK

Z PREZESEM ZYGMUNTEM STOPĄ NA TEMAT FINANSÓW ZWIĄZKU

Dokończenie ze str. 1

Od listopada ub. roku jest wakat na stanowisku kierownika biura. Biurem kieruję ja - społecznie. Zresztą sama redukcja etatów też nie odbyła się bez kłopotów finansowych. Zwalnianym pracownikom trzeba było zapłacić odprawy akurat w czasie, gdy zapotrzebowanie na pieniądze było duże, a nasze możliwości małe.

▲ *Zygmunt Stopa.* *Fot. MAREK SANTARIUS*

Fiskus puka do drzwi...

Obecnie na wypłaty oraz składki ubezpieczeniowe wydajemy z kasy miesięcznie 186 tys. koron. Jeżeli wziąć pod uwagę, że większość pracowników to osoby po studiach, trzeba stwierdzić, że zwłaszcza w „Bajce" wynagrodzenia rzeczywiście są minimalne.

■ **Niedawno w ukazującym się na Podbeskidziu tygodniku „Horizont" w kontekście zadłużenia ZG PZKO względem państwa pojawiła się opinia, jakoby ministerstwa kultury nie interesowały długi starających się o dotacje podmiotów...**

To prawda, że w przeszłości nie odprowadzaliśmy za naszych pracowników regularnie składek ubezpieczenia socjalnego, zdrowotnego oraz podatków. Obecnie składki ubezpieczenia socjalnego płacimy systematycznie. Względem kas chorych, jeśli chodzi o zaległe oraz obecne składki, też jesteśmy na bieżąco. Natomiast dotąd nie rozwiązana pozostaje sprawa odsetków karnych, które wynoszą 700 tys. koron. Od dłuższego czasu prowadzimy jednak z kasami chorych rokowania w celu umorzenia kary. Taki stan rzeczy sprawił, że w momencie składania projektów w ministerstwie byliśmy w porządku względem budżetu państwa.

Na dzień dzisiejszy najbardziej palącym problemem jest natomiast uiszczenie podatku ze sprzedaży „Piasta", uwarunkowanej zwrotem zaciągniętej przez Dom Polski pożyczki w wysokości 7 mln koron. Na skutek tego jesteśmy zobowiązani do zapłacenia podatku od przeniesienia mienia. Ten naliczono nam w 1999 roku w wysokości 997 275 koron. Spodziewaliśmy się jednak, że sąd akt sprzedaży „Piasta" uzna za nieważny, w związku z czym również płacenie podatku nie będzie nas obowiązywać. Dwa razy udało nam się uzyskać odroczenie jego spłaty – raz do końca 2002 roku, a następnie jeszcze do 30 września br. Ponadto zwróciliśmy się z prośbą do Ministerstwa Finansów RC o umorzenie podatku z uwagi na sporne okoliczności utraty tego obiektu. Odpowiedź odmowną z datą 29 sierpnia otrzymaliśmy kilka dni temu.

■ **Fiskus puka do drzwi... Jak z tego wybrnąć?**

Sprawa jest na tyle poważna, że natychmiast należy przystąpić do energicznego działania. Jak wspólnie z prezesem Kongresu Polaków, Józefem Szymeczkiem, podaliśmy w ub. numerze „Głosu Ludu", nadal istnieją jednak realne możliwości rozwiązania sytuacji. Jedną z nich jest jednorazowa spłata całego podatku lub spłata ratalna. Do tego jednak potrzeba pieniędzy. Te moglibyśmy uzyskać ze sprzedaży któregoś z naszych obiektów. Ze względu na małą rentowność oraz wzrastające wymagania sanitarne w rachubę mógłby wchodzić ośrodek w Koszarzyskach. Ostateczna decyzja w tej sprawie należy jednak do Zarządu Głównego po zasięgnięciu opinii Konwentu Prezesów.

BEATA SCHÖNWALD

GŁOSIK GŁOSIK GŁOSIK GŁOSIK

Jego wysokość Ziemniak

Ziemniaki goszczą na naszych stołach niemal codziennie: gotowane, smażone, pieczone. Trudno sobie wyobrazić nasze życie także bez frytek, pyz, placków ziemniaczanych, chipsów... A bez mąki ziemniaczanej nie ma mowy o budyniach i kisielach.

Chociaż ziemniaki przywędrowały do Europy już około 500 lat temu – mówi się, że przywiózł je ze swej wyprawy Kolumb – początkowo przyjmowano je bardzo nieufnie. W Ameryce Południowej uprawiali je Indianie. W Europie uważano najpierw, że jest to roślina ozdobna. Kwiaty układano w bukiety, panowie nosili je przypięte do galowego stroju. Były wtedy bardzo drogie i uprawiano je w ogrodach klasztornych i dworskich. Uważano je za trujące i rzeczywiście: psianka ziemniak należy do rodziny psiankowatych (Solanaceae) i zawiera glikoalkaloid solaninę. Najwięcej jest jej w zielonych owocach – małych kuleczkach pozostałych po kwiatach w nadziemnej części rośliny. W minimalnych ilościach solaninę znajdujemy koło kiełków podziemnej bulwy. Zanotowano nawet kilka wypadków, gdy kucharz dworski, dowiedziawszy się, że Indianie jedli ziemniaki, ugotował zielone owoce i nawet jeden z królów francuskich odchorował ten „przysmak". Później jednak nauczono się uprawy ziemniaków i stopniowo stały się ich bulwy, czyli zgrubiałe okrągłe pędy podziemne, niezbędną potrawą – głównie podczas wojen. W Czechach był to okres wojny trzydziestoletniej. Do Polski sprowadził je król Jan III Sobieski około 1683 roku.

Jest też ziemniak rośliną leczniczą, używa się najczęściej soku ze świeżych bulw.

Z powyższego wynika, że ziemniakom należy się święto. Kiedyś, w czasie zbiorów, czyli wykopków, w wielu wsiach naprawdę świętowano. U nas w wielu szkołach starają się przywrócić dawną tradycję, urządzając na początku października

Święto Pieczonego Ziemniaka

Spróbujcie i wy udać się na wycieczkę, zabierając ze sobą woreczek ziemniaków oraz sól. Rozpalcie ognisko i w gorący popiół wrzućcie ziemniaki.

Czas oczekiwania na upieczony przysmak skróćcie sobie różnymi zabawami. Może to być na przykład:

▲ *Pieczone ziemniaki można oczywiście przyrządzić w kuchennym piekarniku, najlepsze są jednak z popiołu ogniska.* ***Fot. D. BRANNA***

Wyścig z ziemniakiem

Każdy z uczestników zabawy otrzymuje łyżkę (najlepiej plastikową). Zawodnicy stają w dwóch szeregach, trzymając w ustach trzonki łyżek. Pierwsi w każdym szeregu kładą na swojej łyżce ziemniak. Na sygnał zaczynają podawanie ziemniaka następnemu, oczywiście bez pomocy rąk! Wygrywa zespół, który jako pierwszy poda ziemniak na koniec szeregu. Jeśli ziemniak upadnie, wraca do pierwszego zawodnika.

Ziemniaczany król

W odległości 10 – 15 kroków oznaczamy linię startu i linię mety. Na linii startu wysypujemy kilkanaście ziemniaków, na mecie umieszczamy koszyk. Pojedynczy zawodnicy na łyżce, trzymanej tym razem w ręku, umieszczają ziemniak,

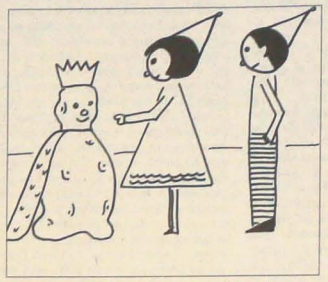

przenoszą go do koszyka, po czym wracają po następny. Ten, kto w określonym czasie przeniesie najwięcej ziemniaków, zostaje królem.

Najpiękniejsze ziemniaczane figurki

Każda grupa wybiera sobie tyle ziemniaków, aby zawodnicy mogli w określonym czasie zrobić z nich wymyślone przez siebie figurki. Do łączenia ziemniaków używamy na przykład patyczków ze zapałek, do przyozdabiania użyjemy kwiatków, trawy i liści. Wygrywa grupa, która wykaże się największą pomysłowością.

Rodzinne Święto Pieczonego Ziemniaka

Jeśli wasza szkoła czy klasa nie urządzi święta, możecie zaprosić domowników i przyjaciół do domu. Wtedy weźcie ziemniaki, wyszorujcie je szczoteczką pod bieżącą wodą, osuszcie i przekrójcie na połowy. Na talerz nalejcie trochę oliwy i obtaczajcie w niej ziemniaki. Połóżcie je następnie na blasze do pieczenia przekrojoną częścią do góry. Każdą połówkę lekko oprószcie solą i kminkiem i włóżcie do piekarnika nagrzanego do 200 stopni C. W ciągu mniej więcej 45 minut ziemniaki upieką się na złoty kolor (na przekroju utworzy się „bąbel"). Nie muszę nawet życzyć wam smacznego, sami przekonacie się, że to pyszności.

A w czasie oczekiwania na ziemniaki rozwiążcie naszą ziemniaczaną łamigłówkę. Przeskakując co trzecią literę, odczytajcie trzy inne nazwy ziemniaków. Nie podajemy, od której litery trzeba zacząć, podpowiemy natomiast, że wyrazy liczą cztery litery, osiem i pięć liter.

Przyjemnej zabawy życzy **Literka**

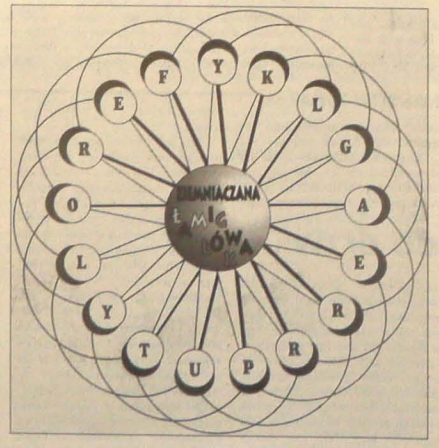

✿ KORESPONDENCJA ✿

Miły Głosiku! Bardzo się ucieszyłam, kiedy zobaczyłam w rubryce Głosika: UWAGA! Konkurs – gimnastyka umysłowa. Przesyłam zaszyfrowane wyrazy i cieszę się na następne konkursy i miły czas spędzony z Głosikiem.

Lidia Szymeczek, PSP Bystrzyca, kl. 8.

Ten miły list z kolei bardzo ucieszył Głosika. Lidzia, która mieszka w Nydku, jest jedną z najwierniejszych naszych korespondentek już od kilku lat, teraz dołączą do niej na pewno jej dwaj młodsi bracia.

Przypominamy przy okazji wszystkim, że do końca września czekamy jeszcze na rozwiązania konkursu zamieszczonego w „GL" w czwartek 4 września br.

Głosik i jego koledzy

NASZ ADRES: Redakcja „Głosu Ludu", Komenského 4, 737 01 Český Těšín.

ADOLF FIERLA

KAMIEŃ w polu

(8)

- W ogóle ta Agnieszka... głupi żywot wiedzie... pyndzyj swoją mo, po chłopie, co go w lecie zabiło na dole, i na hołde chodzi, i jeszcze mo mało... jeszcze moją pyndzyj zabiyro... każdy miesiąc zabiyro... co robi z tymi piniądzami`?... To sie wiy... dziecka są... dwa chodzą do szkoły, a to trzeci tu oto, w kołybce... to sie wiy, tela gąb... spotrzebuje sie... ale przecie dwie pyndzyje! A jeszcze cosi z hołdy skapnie... nuś, nuś... spinkej...

Dziecko zamyka teraz swoje kasztanowe oczka. Jest ciągle podobne w licach do różowego pączka. Na skroniach modrzą się cieniuchne włókienka żyłek, delikatne, delikatne. Na ścianie, pomalowanej w żółte kwiaty, chodzi bez przestanku zegar i odstrzyguje z taśmy czasu sekundę po sekundzie:

- Cyk, cyk... cyk, cyk...

Na polu leży biała zima i posypuje górniczą kolonię jasnym kwapiem śniegu.

- Ale co tam... - mamrze stary dalej, co mi tam!... Niczego nie potrzebuję, tóż niech se tam Agnieszka biere i moją pyndzyj... mo sie i tak przed czym oganiać... troje dziecek przecie... temu to, owemu zaś co inszego... jyny tą teraźniejszą pyndzyj, co jutro lebo pojutru przyjdzie, se wezmę... na bóty... a ta Agnieszka jużby tu mógła być, abych jej to móg powiedzieć... zima je i nadobrze tam z dzieckami, na hołdzie, przemarznie...

Ale nie ma jeszcze Agnieszki, tylko dziecko śpi teraz w kołysce i otwartą buzią, jak rozchylony różowy kwiat, patrzy w Wantułowe oczy. Tylko zima jest za oknem coraz bardziej biała i gęsta od śniegu, i zegar, zawieszony na ścianie, która jest pomalowana w żółte kwiaty, tyka sennie, monotonnie, jak spadające z lodowego sopla krople:

- Cyk... cyk... cyk...

Czas się dłuży, w nieskończoność odpływa, ziąb chwyta w izbeczce coraz większy, mimo derki, obwijającej Wantułowe nogi.

Staremu wsącza się w serce tęskliwy smęt, użbierany z cichości izbeczki, jałowości zimowego dnia i w ogóle tak.

- Głupi tyn żywot... pyndzyista żech jest i zbyte... ani kamratów, ani tamtego żywota na szachcie, pełnego ruchu... nima nic... jyny ta izbeczka w kolonijnym budelu, i Agnieszka, pyskująca dziyń co dziyń, i naganiająca do roboty, i dziecka rozwrzeszczane... i ta samota o popołudniach... tela jeszcze, co ta pyndzyj ze szachty... i tak se człowiek oto usycho, tak sie dopolo, jak tyn płomienek w hawierskiej lampce, kiej benzyna sie w niej kończy... tela, co ta pyndzyj jeszcze, kiero przypomino downiejsze czasy...

...A bywało wtedy, piernika jednego, bywało inaczy! Na szachte sie chodziło, na miłą szachciczke... żywot był, śmiychy, kamraci... a teraz? Psi żywot... w tej ciasnej izbeczce siedź, Agnieszczynego pyskowanio słuchej i dzieckich krzyków...

Zwolna wsiąka w izbeczkę wieczorny zmrok. Jest liliowy, nasycony srebrnością i ciszą. Na okna spływa wiotką jak pajęczyna, modrawą firanką, w oczy się sypie pobłękitniałym prochem i topi izdebkę w opalowej mgle.

Stary podniósł się ze stołeczka.

- Ćma sie robi, trzeba zapolić elektryke... Przyczłapał do drzwi, przekręcił guzik. Izbeczkę wymościł żółtawy poblask słabego światła.

- Rym, rym, rym - zastukały nogi na kamiennej podłodze podsienka. Za chwilę otworzyły się drzwi. Weszła.

- A to ty, Agnieszka... już z hołdy, już?... - radował się, że już wróciła, że będzie za chwilę ogień pod blachą, wieczerza...

- Joch to jest... syncy jeszcze szli z waglym po chałupach, sprzedać..., a nie musielibyście już świycić... i tak sie dużo spoli elektryki każdy dziyń... - zrzucała z siebie jaklę, przesyconą węgielnym pyłem, i szła w stronę kołyski chuda, koścista, przemarznięta i zła.

- Ale, przed chwileczką żech dopiero zaświycił..., przed chwileczką... jak żeś w siyni była... - bronił się jękliwym szeptem.

Spojrzała w twarz dziecka, potem wnet zwróciła się do starego.

- A zróbcie już ogiyń pod blachą..., zima kąsze jak pies... narąbaliście drzewa? Waglo żeście przynieśli ze szopki?...

Zgiął się z trudem ku blasze, podniósł szkopek na węgle.

- Zarozki przyniesę, Agnieszka, zarozki ... - mełł w dziąsłach pośpiesznie, aby jej nie rozgniewać.

- Tóż siedzicie całe popołednie w chałupie, i ani tego nie zrobicie!... - siekła go po plecach gniewnym wypominkiem, jęła wyciągać spod stołu blaszaną miednicę i nalewała w nią wody, by obmyć zabrudzone ręce.

- Już idę... już idę... Agnieszka... Wyszedł cicho, przyniósł w szkopku węgla, w naręczy trochę szczap, zasiadł przed blachą i zaczął rozniecać ogień.

- Powiedzieć teraz o tych bótach, nie powiedzieć?... - spoglądał ukradkiem na synową i ważył w myślach co i jak.

Małe przebudziło się i zaczęło płakać. Agnieszka wyjęła je z kołyski, rozgarnęła koszulę, wyjęła obwisłą, suchą pierś i przytknęła do niej różowe policzki dziecka. Namacało wargami pierś, wessało się w nią chciwie i jęło pić sycie. Nie odrywając małego od siebie, usiadła za stół, zanurzyła w miednicy zabrudzoną bluzkę i zaczęła prawą ręką ją mnąć i czwochać w wodzie.

Stary usiłował skierować rozmowę na buty i jutrzejszą emeryturę.

- Zima jest, Agnieszka, co?... - zagadnął od blachy.

- Zawsze nima lato... - mruknęła, nie podnosząc oczu od misy na stole.

Ogień pełgał po drewnach, szczeciną skier sypał, niby rudą plewą, syczał pod blachą i kopcił w komin czarnym dymem.

- Jutro lebo pojutru bydzie pyndzyj, Agnieszka... - wyszeptał wzruszony, i skierował na nią swoje siwe oczy.

Nie odpowiedziała. Przestała mochać halkę, odsunęła kojniaka od piersi, zasunęła pierś za koszulę i ułożyła dziecko na powrót do kołyski.

- Oszkrobejcie teraz zimnioków na wieczerze... - rozkazała suchym głosem i sama skierowała się ku śpiżarce, aby nabrać na talerz kapusty z dużego gliniacza.

- Oszkrobię, zaroz oszkrobię... na wieczerze, prowda?... - dreptał żywo w stronę koszyka, który stał pod oknem.

Wkrócił ku blasze i zaczął oskrobywać ziemniaki; znowu ją połechtał oczami.

- Teraz powiym, teraz... - postanowił, gdy synowa wróciła do stołu i umywała kapustę, a potem wkładała ją do modrego, blaszanego garnka i zalewała trochą wody. **(cdn.)**

PLOTKI

▲ **Madonna** jest pod wielkim wrażeniem wspaniałego powrotu **Demi Moore** na hollywoodzkie szczyty. Gwiazda tej ostatniej - dzięki roli w drugiej części „Aniołków Charliego" - znowu zaświeciła pełnym blaskiem. A komu tak naprawdę zawdzięcza Demi ten znakomity comeback? Oczywiście **Drew Barrymore**, która nie tylko - obok **Cameron Diaz** i **Lucy Liu** - zagrała jednego z trzech tytułowych aniołków, ale przede wszystkim była producentką tego filmu.

W związku z tym Madonna skontaktowała się z Drew i zapewniła ją, że z największą radością zagrałaby jakąś rolę w planowanej już trzeciej części „Aniołków...".

Ciekawe, co odpowie Barrymore swojej starszej koleżance. Na pewno będzie ostrożna, bo w końcu oba niedawne filmowe hity to jej pomysł, jej sukces i jej pieniądze, a zdaniem Drew, Demi nie okazała specjalnej wdzięczności za wszystko, co dla niej zostało zrobione. Na przykład zamiast zająć się należytą promocją filmu, zaczęła się wyłącznie afiszować swoim sukcesem. Czyż równie spragniona sukcesu Madonna nie może okazać się taka sama?

◆ Związek **Boba Dylana** z X Muzą na pewno należy do fortunnych - dość przypomnieć napisany do obrazu „Pat Garret i Billy Kid" utwór „Knockin' On Heaven's Door", jedną z piosenek wszech czasów. Dlatego dobrze, że film i Dylan nie rozstają się. Bob jest współautorem scenariusza i odtwórcą jednej z ról w filmie **Larry'ego Charlesa** „Masked And Anonymus" - nie mówiąc o tym, że napisał szereg piosenek, a cztery z nich wykonuje osobiście. I jeszcze jedno - pomysł biograficznego filmu o twórcy „Knockin ' On Heaven's Door" zgłosił sam **Martin Scorsese.** **(k)**

Kolumnę przygotowała: **WANDA KULA**

WYMYŚLILI GO CHORWACI, DO NAS DOTARŁ ZA POŚREDNICTWEM FRANCUZÓW

Najmodniejsze krawaty

W tym roku nosi się krawaty w ukośne prążki do koszul w kratę, a w kratkę do koszul w prążki. Oczywiście w obu przypadkach z powodzeniem można zastosować też koszule gładkie. Modne krawaty są trochę szersze od tradycyjnych.

Moda ciągle się zmienia, wracają stare trendy. Na topie były kiedyś krawaty bardzo wąskie, wiązane w mały supeł i prosto obcięte u dołu. Dziś modne są dość szerokie, ale był taki czas, że nosiło się krawaty dwa razy szersze. Podobnie ze wzorami i kolorami. Gładkie, pstrokate, w ciapki, grochy czy wzorki i teraz nie są najmodniejsze.

Kreatywność projektantów co do wzorów jest nieograniczona. Na pewno w wielu szafach wiszą „okolicznościowe" krawaty w mikołaja, jajka wielkanocne, choinki...

Moda się zmienia, nie świadczy to jednak o pełnej dowolności w doborze krawata. Pewne reguły obowiązują zawsze. Krawat powinien być przynajmniej o pół tonu ciemniejszy od koszuli, współgrać z jej kolorem oraz barwą marynarki. Kłopot pojawia się tylko przy koszulach czarnych. Taka koszula plus biały lub jasny krawat daje wygląd mafiosa, z ciemnym krawatem - pracownika zakładu ostatniej posługi. Przy białych koszulach krawat może być dowolny. Dobierając go trzeba pamiętać jedynie o marynarce. Lepiej wystrzegać się „odważnych" zestawień typu zieleń z granatem albo żółć z fioletem.

Do zestawu tzw. klubowego (jasne spodnie, granatowa marynarka i niebieska koszula) najlepszy był i jest nadal krawat w ukośne prążki, granatowe na zmianę z jaśniejszymi. Tak można pokazać się o każdej porze w nie zobowiązujących sytuacjach. Na wieczór wypada już założyć krawat w kolorach od popielatego do marengo. Czarny zarezerwujmy sobie do smokingów, fraków i garniturów ślubnych. Wtedy zalecane są koszule białe, z odpowiednimi kołnierzykami do krawatów i muszek. Muszki mogą być gładkie, najlepiej czarne, białe, srebrne, szare. I choć obecnie nie należą do najmodniejszych, to zawsze będą eleganckie.

Szkoły wiązania

Kiedy już dobraliśmy krawat do koszuli i garnituru, pory dnia oraz

okazji, na jaką to wszystko zakładamy, trzeba pomyśleć o zawiązaniu supła. A tu jest kilka możliwości. Do pierwszej połowy ub. wieku wiązano krawat tradycyjnie, tworząc kształt węzła zbliżony do cylindra.

Potem przyszła moda na węzeł á la książę Windsor, trójkątny w kształcie. Teraz oba są w użyciu, z tym, że przy bardzo szeroko rozstawionych rogach kołnierzyka najbardziej sprawdza się „podwójny windsor".

Sposób zawiązania krawata powinien zależeć od jego profilu oraz kształtu kołnierza koszuli. Krawat wąski (obecnie niemodny) może być wiązany tylko w pojedynczy lub podwójny windsor i dopasowany do koszul, w których kąt powstający między rogami koszuli jest bardzo mały. W normalnym rozstawieniu można stosować oba sposoby wiązania, podwójne lub pojedyncze, w zależności od potrzeb. Jeśli mamy koszulę przystosowaną głównie do smokingu, ze skrzydełkami zamiast pełnego kołnierzyka i nie chcemy użyć muszki, to lepiej wygląda na niej luźno związany krawat tradycyjny albo fular. **(kof)**

SĄ TRWAŁE, LEKKIE, PUSZYSTE...

Dobry sen

Poduszki i kołdry, których używamy na co dzień różnią się od siebie przede wszystkim rodzajem materiału, który został wykorzystany do ich wypełnienia.

Najczęściej są to wsady z puchu i pierza. Niestety takie typowe produkty pościelowe stwarzają idealne warunki dla rozwoju roztoczy, zapewniając im optymalną temperaturę i wilgotność. Tak powstają szkodliwe alergeny, przez które męczy nas katar, drapanie gardła, a w najgorszym wypadku astma.

Coraz częściej jako wypełnienia kołder i poduszek używa się też wełny. Choć przypisuje się jej właściwości lecznicze, jak np. łagodzenie bólów reumatycznych, to jednak nawet ona może wywoływać uczulenia u osób szczególnie wrażliwych. Dlatego też dla alergików, ale nie tylko, warte polecenia są produkty posiadające wypełnienie z tworzyw sztucznych. Taki wypełniacz składa się z niewielkich kuleczek lub kłębuszków włókniny poliestrowej albo innych włókien. Najczęściej zawierają one specjalny aktywny czynnik, który ma za zadanie zapobiegać rozwojowi bakterii, grzybów i roztoczy, wywołujących choroby dróg oddechowych oraz wirusowe zakażenia oczu, nosa i gardła.

Zaletą wyrobów z wypełnieniem z tworzyw sztucznych jest możliwość prania ich w pralce automatycznej. Dzięki temu nie tylko łatwo je utrzymać w czystości, ale też - w odpowiedniej temperaturze - pozbyć się roztoczy.

Kołdry z takim wypełnieniem mają jeszcze inne zalety. Przede wszystkim są trwałe, lekkie i puszyste. Pościel nie zbija się, jest odporna na zgniecenia i nawet po wielokrotnym praniu nie traci pierwotnego kształtu. Jest również przewiewna. Poduszki bardzo dobrze układają się pod głową i szyją, zapewniając niezbędny komfort podczas snu. **(DZ)**

POGOTOWIE KOSMETYCZNE

Obgryzanie paznokci

Co zrobić, by dziecko wyzbyło się tego okropnego zwyczaju?

Przede wszystkim trzeba zwrócić uwagę na jego tryb życia. Obgryzanie paznokci najczęściej ma podłoże psychologiczne i może świadczyć o tym, że dziecko przeżywa - w domu, w szkole lub w środowisku rówieśników - silny stres. Zamiast robić mu wyrzuty, lepiej zapytać, czy nie ma jakichś problemów. Często pomagają wizyty u psychologa.

Fot. mS

Pomocne w odzwyczajaniu od tego nawyku są gorzkie żele i lakiery, które nakłada się na płytkę paznokciową. W ostateczności, jeśli paznokcie są okropnie pogryzione, można u manikiurzystki położyć na nie przezroczysty żel akrylowy (rodzaj tipsów). Spokojnie - nie będzie to w ogóle widoczne! Nałożona warstwa jest bardzo twarda i nie sposób jej ugryźć, a paznokcie będą miały szansę trochę odrosnąć. **(k)**

■ SMACZNEGO

Wafle z sałatką jajeczną

Składniki ciasta waflowego: 10 dag margaryny, łyżeczka soli, 3 jajka, 15 dag mąki, 50 g mąki ziemniaczanej, 2 łyżeczki proszku do pieczenia, 125 ml białego wina, pęczek trybuli.

Składniki sałatki: 8 jajek, 15 dag pomidorów, pół selera naciowego, pęczek dymki, 10 dag roszponki, po 5 łyżek majonezu, jogurtu i przecieru pomidorowego, sól, pieprz, cukier.

Przygotowanie: składniki ciasta (oprócz trybuli) utrzeć, połączyć ze 125 ml wody. Odstawić na 20 min. Wymieszać z listkami trybuli.

Przygotować sałatkę. Jajka ugotować na twardo, ostudzić, obrać i pokroić w ósemki. Umyte, przekrojone na pół pomidorki wymieszać z oczyszczonym, pokrojonym w plasterki selerem naciowym, pokrojoną w krążki dymką oraz opłukanymi, osuszonymi liśćmi roszponki. Delikatnie połączyć z jajkami.

Wymieszać majonez z jogurtem i przecierem pomidorowym. Doprawić solą, cukrem i pieprzem. Sosem polać sałatkę, ostrożnie wymieszać, przełożyć na talerzyki.

Gofrownicę o średnicy ok. 20 cm rozgrzać i posmarować tłuszczem. Nakładać po 4 łyżki ciasta, piec 3-4 minuty. Jeszcze ciepłe wafle podawać z sałatką.

Porcja dla 4 osób. **(k)**

■ Synteza krzyżówki ■ Synteza krzyżówki ■ Synteza krzyżówki ■ Synteza krzyżówki ■ Synteza krzyżówki ■ Synteza

Oto zestaw odpowiednio dobranych wyrazów, z których należy ułożyć krzyżówkę z rozwiązaniem dodatkowym, którym jest przysłowie polskie. Dla ułatwienia rozwiązania tego typu zadania wpisaliśmy już jeden wyraz - AUTOMAT - na właściwe miejsce.

Wyrazy 6-literowe:

ABSCES, BRATEK, ĆWIKŁA, DALLAS, DOMENA, DORSZE, DŻONKA, ELBRUS, HANDEL, IGUMEN, ILESHA, LITWIN, ŁOPATA, MŁÓCKA, OSKARD, OSTADE, PROKOP, RWANDA, SZTORM, URBINO, WOLANT, ZATOKA, ZDANIE.

WYRAZY 7-LITEROWE

BRZYDAL, ILOCZAS, KONTAKT, REŻYSER, WISŁOKA.

Wyrazy 9-literowe:

CZARCIKĘS, SZAŁAMAJA. **(taj)**

Słowniczek mniej znanych wyrazów:

ILESHA - miasto w Nigerii (wydobycie złota)

OSTADE - malarze holenderscy (bracia) działający w Haarlemie

URBINO - miasto we Włoszech

Wśród czytelników, którzy prześlą pod adresem redakcji rozwiązanie dodatkowe syntezy krzyżówki, zostanie rozlosowana nagroda rzeczowa. Termin nadsyłania rozwiązań upływa z dniem 2 października br.

Prawidłowe rozwiązanie krzyżówki z 96 nr. „GL" z dnia 21 sierpnia br.:

„Kochające serce zawsze jest młode".

Nagrodę - koszulkę z nadrukiem „Głosu Ludu" - wylosował Zbyszek Lajczyk ze Stonawy. Nagroda do odebrania w red. „Głosu Ludu" w Cz. Cieszynie, ul. Komenskiego 4.

Gratulujemy!

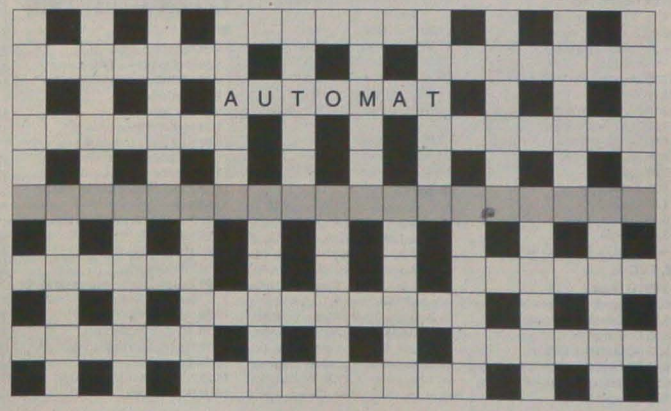

POLSKI PROGRAM TELEWIZYJNY

CZWARTEK 18 WRZEŚNIA

■ TVP 1:

6.00 Kawa czy herbata?
8.15 Woronicza 17
8.30 Rupert (s. anim.)
8.55 Budzik (dla młodzieży)
9.20 Śpiewaj z nami (dla dzieci)
9.30 Bajeczki Jedyneczki (dla dzieci)
9.50 Cedric (s. anim.)
10.05 Lalka (s.)
11.25 Ginące światy (s. dok.)
12.00 Wiadomości
12.10 Agrobiznes (mag.)
12.25 W zgodzie z naturą (mag.)
12.40 Klan (s.)
13.35 Sto minut wakacji (s.)
14.05 Zawodowy list gończy (dla młodzieży)
14.20 Laboratorium (mag.)
14.40 Ludzie wśród ludzi (mag.)
15.00 Wiadomości
15.10 My, wy, oni (mag.)
15.35 Rower Błażeja (dla młodzieży)
15.55 XXVIII Festiwal Polskich Filmów Fabularnych - Gdynia 2003
16.10 Nauka dla ciebie (mag.)
16.25 Moda na sukces (s.)
16.50 Sportowy Express
17.00 Teleexpress
17.20 Gość Jedynki (pr. public.)
17.35 Plebania (s.)
18.05 Na żywo (pr. public.)
18.40 Motoexpress TV (mag.)
19.00 Wieczorynka (s. anim.)
19.30 Wiadomości
20.20 Agentka o stu twarzach (s.)
21.10 Sprawa dla reportera (pr. publicystyczny)
21.45 Tygodnik polityczny Jedynki
22.35 Szerokie tory (rep.)
23.05 Monitor Wiadomości
23.30 Pegaz (mag.)
23.55 XXVIII Festiwal Polskich Filmów Fabularnych - Gdynia 2003
0.10 Sytuacje rodzinne (film pol.).

■ TVP 2:

7.05 Studio urody (mag.)
7.15 Opowieści z księgi cnót (s. animowany)
7.40 Wyprawa profesora Gąbki (s. animowany)
7.50 Lis Leon (s. animowany)
8.00 M jak miłość (s.)
8.50 Pytanie na śniadanie (mag.)
10.40 Gwiazdy na arenie (pr. rozryw.)
11.30 Doktor Ewa (s.)
12.15 Kochaj mnie (s.)
12.40 Telezakupy (mag.)
13.00 Panorama
13.15 Złotopolscy (s.)
13.40 Życie do poprawki 2 (s.)
14.30 W krainie władcy smoków (s.)
15.00 Błękitna planeta (s. dok.)
16.00 Panorama
16.25 Ostatnie takie trio (film pol.)
17.15 Złoty interes (mag.)
17.50 Program lokalny
18.30 Panorama
19.00 Jeden z dziesięciu (teleturniej)
19.30 Syberyjska terapia (film dok.)
20.00 Czy musiało tak być? (mag.)
20.15 Brunet wieczorową porą (film polski)
22.00 Panorama
22.20 Sport telegram
22.35 Stop! Reportaż
22.50 Zakręty losu (film pol.)
0.35 Okrutne matki (film pol.)
1.25 Kryminalne zagadki Las Vegas (serial).

■ TV KATOWICE:

6.50 Echa dnia (pr. public.), **7.30** Kurier, **7.45** Aktualności, **8.00** Megazynek (mag.), **8.30** Kurier, **8.45** Gość dnia (pr. public.), **9.00** Transmisja obrad Sejmu RP, **9.30** Kurier, **9.35** Transmisja obrad Sejmu RP, (w przerwach Kurier), **16.00** Nasz reportaż, **16.15** Aktualności, **16.30** Kurier, **16.45** Rozmowa dnia (pr. public.), **17.00** Znane nieznane (rep.), **17.30** Kurier, **17.50** Wizytówki, **18.00** Aktualności, **18.20** Wiadomości sportowe, **18.30** Kurier kulturalny, **18.45** Kronika miejska: Gliwice, **18.50** Studio TV Katowice, **19.30** Telezakupy, **19.45** Rozmowa dnia (pr. public.), **20.00** Telekurier (mag.), **20.30** Kurier, **20.50** Echa dnia (pr. public.), **21.15** Eurotel (mag.), **21.30** Kurier gospodarczy, **21.45** Aktualności, **21.55** Wiadomości sportowe, **22.00** Porozmawiajmy (pr. public.), **22.15** Patrol Trójki (mag.), **22.30** Kurier, **22.45** Kurier sportowy, **23.05** Był tu Willie Boy (film USA), **0.40** Teleśmiechy (s.).

■ TV POLSAT:

6.00 Piosenka na życzenie, **6.45** TV Market (mag.), **7.00** Power Rangers (s.), **7.30** Tajemniczy rycerze (s.), **8.00** Piątka nieustraszonych (s.), **9.00** Bar 3 (reality show), **9.30** Idol 3 (pr. public.), **10.30** Bar 3 (reality show), **11.15** Awantura o kasę (teleturniej), **12.15** Samo życie (s.), **12.45** Amor latino (s.), **13.35** TV Market (mag.), **13.50** Czułość i kłamstwa (s.), **14.20** Power Rangers (s.), **14.45** Transformery (s. anim.), **15.10** Rodzina zastępcza (s.), **15.45** Informacje, **16.10** Interwencja (rep.), **16.30** MacGyver (s.), **17.30** Hugo Express (dla dzieci), **17.55** Bar 3 (reality show), **18.30** Informacje, sport, **19.05** Misja w czasie 3 (s.), **20.05** Bar 3 (reality show), **20.55** Samo życie (s.), **21.35** Samo życie (s.), 21.40 Idol 3 (pr. rozryw.), **22.40** Z archiwum X (s.), **23.40** Biznes Informacje, **0.10** Graffiti (pr. public.), **0.25** Eden (s.), **1.55** Aquaz Superchat, **4.30** Magazyn religijny.

PIĄTEK 19 WRZEŚNIA

■ TVP 1:

6.00 Kawa czy herbata?
8.00 Wiadomości
8.15 Woronicza 17
8.30 Słoń Beniamin (s. anim.)
8.55 Jedyneczka
9.25 Bajeczki Jedyneczki (dla dzieci)
9.35 Kocie bajki (s. anim.)
10.00 Przygody pana Michała (s.)
10.35 Mamo, tato - pomóżcie (mag.)
10.55 Uważaj niebezpieczeństwo - plakaty
11.00 Sto minut wakacji (s.)
11.20 Peruwiańska wojna (film dok.)
11.40 Nowe Maroko (film dok.)
12.00 Wiadomości
12.10 Agrobiznes (mag.)
12.20 Wielkie sprzątanie (mag.)
12.40 Człowiek, który wiedział za dużo (film USA)
14.40 Para w Polskę (mag.)
15.00 Wiadomości
15.10 Bezpieczna Jedynka (mag.)
15.40 Raj (dla młodzieży)
16.00 XXVIII Festiwal Polskich Filmów Fabularnych - Gdynia 2003
16.10 Nauka dla ciebie (mag.)
16.25 Moda na sukces (s.)
16.50 Sportowy Express
17.00 Teleexpress
17.20 Gość Jedynki (pr. public.)
17.35 Plebania (s.)
18.00 Randka w ciemno (quiz)
18.40 Jaka to melodia? (quiz)
19.10 Wieczorynka (s. anim.)
19.30 Wiadomości
20.20 Operacja „Samum" (film polski)
22.00 Pełne zanurzenie (film USA)
23.35 Monitor Wiadomości
0.00 XXVIII Festiwal Polskich Filmów Fabularnych - Gdynia 2003
0.10 Ostatnie słowo (film USA)
1.35 Sekrety Weroniki (s.).

■ TVP 2:

7.05 Studio urody (mag.)
7.15 Opowieści z księgi cnót (s. animowany)
7.40 Wyprawa profesora Gąbki (s. animowany)
7.50 Lis Leon (s. anim.)
8.00 M jak miłość (s.)
8.50 Pytanie na śniadanie (mag.)
10.40 Święta wojna (s.)
11.10 Co przyniesie życie (s.)
12.40 Telezakupy (mag.)
13.00 Panorama
13.15 Złotopolscy (s.)
13.40 Życie do poprawki 2 (s.)
14.30 Wideoteka Dorosłego Człowieka (mag.)
14.55 Zmiennicy (s.)
16.00 Panorama
16.25 Złotopolscy (s.)
17.20 Wyznania sprzątaczek i niań (film dok.)
17.50 Program lokalny
18.30 Panorama
19.05 Kabaret Moralnego Niepokoju przedstawia (pr. rozryw.)
19.55 Zobacz to... (mag.)
20.10 Śpiewające fortepiany (teleturniej)
21.10 Wieczór z Jagielskim talk show)
22.00 Panorama
22.20 Sport telegram
22.35 Jak upolować mężczyznę, czyli Seks w wielkim mieście (s.)
23.10 Havana (film USA)
1.30 W ramionach mordercy (film USA).

■ TV KATOWICE:

6.50 Echa dnia (pr. public.), **7.15** Telezakupy, **7.30** Kurier, **7.45** Aktualności, **8.00** Uwaga weekend, czyli Kulturalny niezbędnik weekendowy, **8.30** Kurier, **8.45** Gość dnia (pr. public.), **9.00** Transmisja obrad Sejmu RP, (w przerwach Kurier), **16.00** Mistrzostwa Europy w Koszykówce Kobiet (mecz Polska - Serbia i Czarnogóra), **17.50** Wizytówki, **18.00** Aktualności, **18.20** Wiadomości sportowe, **18.30** Kurier kulturalny, **18.45** Magazyn kulturalny, **19.15** Muzyka u nas (mag.), **19.30** Telezakupy, **19.45** Rozmowa dnia (pr. public.), **20.00** Telekurier (mag.), **20.30** Kurier, **20.50** Echa dnia (pr. public.), **21.15** Eurotel (mag.), **21.30** Kurier gospodarczy, **21.45** Aktualności, **21.55** Wiadomości sportowe, **22.00** Ludzie i sprawy (mag.), **22.15** To jest temat (rep.), **22.30** Kurier, **22.45** Kurier sportowy, **23.05** Zgwałcone (film dok.), **23.55** Druga strona rzeczywistości (s.), **1.25** Teleśmiechy (s.).

■ TV POLSAT:

6.00 Piosenka na życzenie, **6.45** TV Market (mag.), **7.00** Power Rangers (s.), **7.30** Transformery (s. anim.), **8.00** MacGyver (s. anim.), **9.00** Bar 3 (reality show), **9.30** Boston Public 2 (s.), **10.30** Bar 3 (reality show), **11.15** Rosyjska ruletka (teleturniej), **12.15** Samo życie (s.), 12.45 Amor latino (s.), **13.35** TV Market (mag.), **13.50** Czułość i kłamstwa (s.), **14.20** Power Rangers (s.), **14.45** Tajemniczy rycerze (s.), **15.10** Świat według Kiepskich (s.), **15.45** Informacje, **16.10** Interwencja (rep.), **16.30** Piątka nieustraszonych (s.), **17.30** Hugo Express (dla dzieci), **17.55** Bar 3 (reality show), **18.30** Informacje, Sport, **19.05** Awantura o kasę (teleturniej), **20.05** Bar 3 (reality show), **20.55** Czego się boją faceci, czyli Seks w mniejszym mieście (s.), **21.40** Bitwa o Ziemię (film USA), **23.55** Informacje, **0.05** Puls - biznes i giełda (mag.), **0.30** Graffiti (pr. public.), **0.45** Czarny notatnik (film USA), **2.20** Aquaz Superchat, **4.30** Magazyn religijny.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

CZESKI PROGRAM TELEWIZYJNY

CZWARTEK 18 WRZEŚNIA

■ TVC 1:

5.00 Europa dzisiaj
5.30 Obiektyw
5.59 Dzień dobry z TVC
8.30 Czarodziejskie przedszkole
9.00 Wiadomości
9.05 Podróżomania
9.35 Na pływalni z T. Stanem
10.00 Ślub z mafią (film USA)
11.35 Feralne chwile
12.00 Wiadomości
12.10 Sama w domu (mag.)
13.10 Bananowe rybki (talk show)
13.50 Rodzinne skrzyżowania
14.15 Przedwczesne zgony (s. dok.)
15.15 Bajka
16.00 Wiadomości
16.05 Czarodziejskie przedszkole
16.35 Bolek i Lolek (s. anim.)
16.45 Labirynt
17.15 Stop (dla kierowców)
17.20 AZ-quiz (teleturniej)
17.50 Report (aktualności reg.)
18.10 Kung-fu: Legendy ciąg dalszy III (s.)
19.00 Wieczorynka
19.15 Wydarzenia, komentarze
20.00 Taggart (s. ang.)
21.50 Spowiedź aktorki H. Růžičkowej (dok.)
22.10 Bez ogródek
22.40 Wydarzenia, komentarze
23.15 Wydarzenia europejskie
23.30 U nas w Europie
0.00 Ludzie burmistrza V (s.)
0.25 Szaleję za tobą VII (s.)
0.45 Obiektyw
1.20 Piękne zguby
1.50 Diagnoza
3.15 Europa dzisiaj
3.40 Poprask
4.10 Pianiści Růžička i Rokl.

■ TVC 2:

5.00 Na tropie
5.20 Przygody nauki i techniki
5.50 Wydarzenia ekonomiczne
5.55 Czarne owce
6.25 Wiadomości TVS
6.45 Wydarzenia w świecie
6.55 Report (aktualności reg.)
7.55 Panorama
8.30 Salon
9.00 Dzień dobry z TVC
11.25 AZ-quiz (teleturniej)
11.50 Po czesku
12.00 Euronews
13.00 Rio Tinto – Mars na Ziemi (film dokumentalny)
13.50 Meduza (pr. muz.)
14.20 Studio A po 30 latach...
15.05 Moje życie i miłości (film dok.)
15.30 Na tropie
15.55 Piękne zguby
16.25 Co mogę dla siebie zrobić
16.30 TV Klub dla niesłyszących
17.00 Popularna mechanika dla dzieci
17.20 Popularis
17.50 Ekologia, czyli Mowa o domu
18.05 Skarby świata
18.25 Echo
19.00 Wydarzenia ekonomiczne
19.10 Wiadomości w jęz. migowym
19.15 Sportem przeciwko narkotykom
19.35 MCR w atletyce
19.55 Poezja
20.00 Czeskie przygody w Himalajach (film dok.)
20.55 Ten nasz charakter czeski
21.15 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy
21.30 Wydarzenia w świecie
21.40 Klub Filmowy – Lolita (film)
23.55 Najlepsi z klasyki (pr. muz.)
0.35 „Vyklidte vzdušný prostor"!
1.40 Georgie Fame: Live
2.35 Muzyczne wędrówki z L. Smoljakiem
3.00 Wydarzenia, komentarze
3.30 Czarne owce
4.00 Newshour with Jim Lehrer.

■ NOVA:

5.59 Śniadanie z TV Nova, **8.30** To morderstwo, napisała (s.), **9.20** Kobiety klanu Kennedy (film), **10.50** Szkoła gotowania, **11.20** Knots Landig (s.), **12.10** Zakochana (s.), **13.05** Prawo do miłości (s.), **13.50** Gwiezdna brama (s.), **14.50** Kachorra (s.), **15.40** Brzydka Betty (s.), **16.45** Właśnie teraz z regionu, **16.55** Zaryzykuj!, **17.25** Pogoda, **17.30** Gliniarz i prokurator (s.), **18.25** M.A.S.H. (s.), **18.55** „Páli vám to?" (pr. rozryw.), **19.30** Wiadomości, sport, pogoda, **20.00** Chcesz zostać milionerem?, **20.55** 72 godzin (film franc.), **21.55** Kocioł (talk show), **22.50** Robocop 3 (film USA), **1.00** Puma – Bojownik z dobrym sercem (film niem.), **2.00** Kocioł (talk show), **2.45** Zaloty (pr. rozryw.), **3.45** „Páli vám to?" (pr. rozryw.), **4.15** Doktor z gór II (s.), **5.00** Teletubbies (s.).

■ PRIMA:

8.00 Magnum (s.), **8.55** Najdroższy skarb (s.), **9.45** Wspaniali i bogaci (s.), **10.45** Prima jazda, **11.55** David Copperfield (s.), **13.40** Sabrina - młoda czarownica (s.), **14.10** Beverly Hills 90210 (s.), **15.05** Kojak (s.), **16.05** Gorączka (s.), **17.05** Namiętny pocałunek (s.), **17.55** Sauna (talk show), **18.45** Prima TV, **18.50** Minuty regionu, **18.55** Prognoza pogody, **19.00** Dziennik, **19.15** Mniam, czyli..., **19.45** Bugs Bunny (s. anim.), **19.55** „Chlapci a chlapi" (s.), **21.05** Receptariusz dobrych pomysłów, **22.05** Ciemie (talk show), **23.00** Akta X (s.), **23.50** Na temat!, **0.00** Fajerwerki marności (film USA), **2.10** Sauna (talk show).

PIĄTEK 19 WRZEŚNIA

■ TVC 1:

5.00 Sama w domu
5.59 Dzień dobry z TVC
8.30 Czarodziejskie przedszkole
9.00 Wiadomości
9.05 Bez ogródek
9.35 Moda – Extrawagancja
10.00 Król cyrku (film dok.)
11.30 TV Klub dla niesłyszących
12.00 Wiadomości
12.10 Zaloty handlarza koni (film)
13.00 Bajka
14.10 Przygody kryminalistyki (s.)
15.05 Nasza wieś
15.25 Muzyka dęta
16.00 Wiadomości
16.05 Parker Lewis musi wygrać II (serial)
16.30 Star Trek III (s.)
17.20 AZ-quiz (teleturniej)
17.50 Report (aktualności reg.)
18.10 Kinobox
18.35 Nie zastanawiaj się i kręć!
19.00 Wieczorynka
19.15 Wydarzenia, komentarze
20.00 Cudowna miłość (bajka)
21.20 Wydarzenia, komentarze
21.30 Prognozy pogody
21.35 Bramki, punkty, sekundy
21.40 Inspektor Rebus (s.)
23.30 Syreny (film USA)
1.15 Droga w górę (s.)
2.00 Fantom opery (pr. muz.)
2.45 Moda – Extrawagancja
3.10 Skarby świata (s.)
3.20 Aport (pr. muz.)
4.00 Paddock – wyścigi konne
4.25 Wielki Wóz.

■ TVC 2:

5.00 Świat motoryzacji
5.45 Wydarzenia ekonomiczne
5.55 Echo
6.25 Wiadomości TVS
6.45 Wydarzenia w świecie
6.55 Report (aktualności reg.)
7.55 Panorama
8.30 Obiektyw
9.00 Dzień dobry z TVC
11.25 AZ-quiz (teleturniej)
11.50 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy
12.05 Sportem przeciwko narkotykom
12.35 Jak przeżyć (s. dok.)
13.05 Popularis
13.40 Labirynt
14.10 Game Page
14.25 Wędrówki z prehistorycznymi zwierzętami
14.55 Chcecie mnie?
15.10 Ekologia, czyli Mowa o domu (serial)
15.25 Ludzie burmistrza V (s.)
16.00 Wydarzeni europejskie
16.30 U nas w Europie
16.35 Przygody nauki i techniki
17.00 Martial Solal (film dok.)
18.00 Trzymaj się!
18.20 Spostrzeżenia
18.25 Czeski łowca przygód (s.)
19.00 Wydarzenia ekonomiczne
19.10 Wiadomości w jęz. migowym
19.15 Magazyn Ligi Mistrzów
19.45 Zadowolony zarządca (sport)
20.00 Jazz (s.)
21.00 Z oczu do oczu
21.30 Terra Musica (pr. muz.)
22.10 Wydarzenia w świecie
22.20 Czeska soda
22.35 Meksykańskie przygody
23.35 HIM (pr. muz.)
0.20 Na pływalni
0.45 Feralne chwile
0.55 Paszkwil
1.00 Dzikie serce (pr. muz.)
2.00 Wydarzenia, komentarze
2.15 Dzieła sztuki z czeskich zbiorów
2.25 Strefa smutku i nadziei
3.10 Koncert
3.30 Echo
4.00 Newshour with Jim Lehrer.

■ NOVA:

5.59 Śniadanie z TV Nova, **8.30** To morderstwo, napisała (s.), **9.25** Kapitan (film niem.), **11.10** Knots Landig (s.), **12.05** Zakochana (s.), **12.55** Prawo do miłości (s.), **13.45** Gwiezdna brama (s.), **14.40** Kachorra (s.), **15.40** Brzydka Betty (s.), **16.45** Właśnie teraz z regionu, **16.55** Zaryzykuj!, **17.25** Pogoda, **17.30** Gliniarz i prokurator (s.), **18.25** M.A.S.H. (s.), **18.55** „Páli vám to?" (pr. rozryw.), **19.30** Wiadomości, sport, pogoda, **20.00** Gospoda (s.), **20.35** Na ostrze noża (film USA), **22.50** Prask!, **22.30** Puszek (erot. talk show), **0.10** Maksymalne ryzyko (film USA), **2.25** Prask!, **3.25** „Páli vám to" (pr. rozryw.), **3.55** Doktor z gór II (s.), **4.45** Do-Re-Mi.

■ PRIMA:

8.00 Magnum (s.), **8.55** Najdroższy skarb (s.), **9.50** Wspaniali i bogaci (s.), **10.45** Prima jazda, **11.55** „Coż takhle dát si špenát" (film czes.), **13.35** Sabrina - młoda czarownica (s.), **14.05** Beverly Hills 90210 (s.), **15.00** Kojak III (s.), **16.00** Gorączka (s.), **16.55** Namiętny pocałunek (s.), **17.45** Caruso show, **18.45** Prima TV, **18.50** Minuty regionu, **18.55** Prognoza pogody, **19.00** Dziennik, **19.15** Mniam, czyli..., **19.45** Bugs Bunny (s. anim.), **19.55** Big Ben III (s.), **21.50** Telebazar, **22.50** Amerykański Ninja 2 (film USA), **0.35** Na temat!, **0.45** Receptariusz dobrych pomysłów, **1.40** Europejskie trucki (sport), **1.50** Caruso show.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

„Kto kochał, nie zapomni, kto znał, niechaj wspomni".

Dnia 19 września minie 5. rocznica śmierci naszej Kochanej Mamusi, Teściowej i Babci

śp. MARII DĘBSKIEJ

z Milikowa. O chwilę wspomnień i modlitwę proszą córki i syn z rodzinami. AD-226

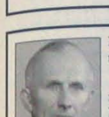

Dnia 18. 9. 2003 mija 3. bolesna rocznica śmierci

śp. JANA LACHETY

z Mostów k. Jabłonkowa. O chwilę wspomnień proszą żona, synowie z rodzinami oraz najbliżsi. AL-033

■ kronika rodzinna

„Bo Tyś mnie uczyła modlić się do Boga, za to Ci dziękuję, o Matko ma Droga".
W dniu 11. 9. zasnęła w Panu

śp. mgr ANNA KOTAS

z domu Mitręga, emerytowana nauczycielka. Cichy pogrzeb w gronie najbliższej rodziny odbył się dnia 16. 9. na cmentarzu w Nydku. W smutku pogrążeni Ci, którzy Ją naprawdę kochali. AL-038

Składamy serdeczne podziękowania krewnym, sąsiadom, znajomym i MK PZKO Darków za wyrazy współczucia oraz liczny udział w pogrzebie

śp. ALOJZEGO DUDY

Serdeczne Bóg zapłać ks. Jochymkowi, a także dziękujemy chórowi „Lira" za upiększenie obrzędu pogrzebowego. W smutku pogrążona rodzina. RK-179

■ kina

KARWINA – Centrum: Prosiaczek i jego przygody (18, 19, godz. 15.30), Piraci z Karaibiku – przeklęcie czarnej perły (18, 19, godz. 17.30 i 20.00) **Reflex:** Terminator 3 (2, 3, godz. 17.00 i 20.00), **EX:** Identyta (18, 19, godz. 19.00), **CZESKI CIESZYN – Central:** Godziny (19, godz. 17.15 i 19.30), **TRZYNIEC – Kosmos:** Hulk (18, 19, godz. 17.30), Aniołki Charliego (19, godz. 20.00).

■ wystawy

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ – Sala wystaw Muzeum Cieszyńskiego, Hlavní tř. 3: stała ekspozycja „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego". Do 31. 12. wystawa "Czeski Cieszyn – wczoraj i dziś, II część". Otwarte: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ INTERCLUB Karwina: do 16. 11. wystawa „Zapomniane rzemiosła". Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ KOTULOWA DRZEWIÓNKA, Hawierzów Błędowice: stała ekspozycja „Mieszkanie ludowe i tradycje rolnictwa w Cieszyńskiem".

▲ MUZEUM TRAGEDII ŻYWOCICKIEJ, Hawierzów Żywocice:

do 2. 2. 2004 wystawa „Tarcze strzeleckie". Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ ORŁOWA: do 19. 10. wystawa „Przemiany Orłowej". Otwarte wt-pt: 9-17, so-nie: 9-13.

▲ MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie: stała ekspozycja „Tradycja górnictwa w Cieszyńskiem", wystawa do 25. 4. 2004 „Zbrodnia i kara", „Strażacy". Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

MUZEUM HUTY TRZYNIECKIEJ I MIASTA TRZYŃCA: do 26. 11. wystawy „Zioła dla zdrowia, piękna i radości".

KARWINA FRYSZTAT, Galeria zamkowa „Chagall": do 4. 11. wystawa fotografii i obrazów małżeństwa Sary i Jana Saudków. Otwarte po–nie: 9-18.

KARWINA, Biblioteka Regionalna, Rynek Masaryka: wystawa obrazów Štefana Krági.

KARWINA, Galeria „Zdrowego Miasta", Uniwersytetu Śląskiego w Karwinie: do 26. 9. wystawa „Z historii górnictwa" i „Czarny Projekt" Davida Johna Lloyda.

ORŁOWA, Miejski Dom Kultury – sala wystaw: do 27. 9. wystawa „Alicja Bartulcowa – obrazy". Otwarte po–so: 8-18.

■ co, gdzie, kiedy

WĘDRYNIA – Klub Seniora przy MK PZKO zaprasza członków i sympatyków na spotkanie, które odbędzie się wyjątkowo we wtorek 23. 9. o godz.15.00 w Czytelni.

KARWINA FRYSZTAT – MK PZKO i jego Klub Propozycji zapraszają we wtorek 23. 9. o godz. 17.00 do frysztackiego Domu PZKO na prelekcję Danuty Ondruch: „Piotr Feliks – dyrektor i wychowawca Polskiego Gimnazjum Realnego im. J. Słowackiego w Orłowej" (w 120. rocznicę urodzin).

CZESKI CIESZYN - zapraszamy uczestników pielgrzymki do Częstochowy na spotkanie „popielgrzymkowe" w niedzielę 21. 9. o godz. 15.00 w kościele w Alejach. (Wideo Agápe).

Komunikat Sekcji Kobiet: Rozkład jazdy na Babski Festyn

Pociąg z Jabłonkowa o **12.08** do Karwiny. Bilety - od dwu osób wzwyż oraz powrotny - ze zniżką. Autobus z **Hawierzowa** linia 870 402 (dworzec ČSAD) o 12.50 na przystanek rest. Horník (naprzeciw Autosalonu Kudrna o 13.18). Autobus z **Nowego Bogumina** linia 870 563 (dworzec aut.) o 12.35 na przyst. rest. Horník o 12.57. Specjalny autobus Babski Festyn: **szpital w Karwinie Raju** o 12.45, następne przystanki Uniwersytet Śląski, Prior (przyst. do Ostrawy), dworzec ČD o 13.00.

■ oferta pracy

PSP w Suchej Górnej zatrudni nauczyciela/nauczycielkę chemii i matematyki od grudnia br. Warunki do uzgodnienia. Informacje: tel. 596 425 695. GL-86

■ urlopy

Niezapomniany **ADWENT W BETLEJEM + CAŁY IZRAEL.**
602 588 458 i 558 711 596.
Przyjmowanie zgłoszeń 6. 10. 2003. GL-64

■ sprzedaż

Sprzedam cielną krowę. Z powodu choroby właściciela. Tel. 606 565 607. AL-039

■ zaproszenie za Olzę

Relacja wprost znad Dunaja

Dnia 19. 9. o godz. 18.00 w sali SM „Cieszynianka", ul. Hajduka 17 odbędzie się spotkanie z mgr. Mariuszem Makowskim. Był on uczestnikiem „cieszyńskich dożynek", jakie zorganizowali nasi cieszyńscy krajanie znad Dunaja w stolicy Austrii. Goście zza Olzy mile widziani! (da)

Domy rodzinne

1. Dom rodzinny w Hrczawie, murowany, podpiwniczony, w centrum, II kondygnacje, woda, szambo, elektryczność. Cena do uzgodnienia.
2. Dom rodzinny w Gutach z parcelą 11 a, podpiwniczony, z garażem, poddasze mieszkalne. Zniżka! 1,6 mln Kč.
3. Drewniak w Tyrze z parcelą 20 a + las. Piękne miejsce w górach na górce, widok na góry i dolinę Tyry. Cena do uzgodnienia.
4. Chata murowana z parcelą 10 a w Czeskim Puńcowie, 1+1 z drewnianą boazerią, utrzymywany ogród z drzewami dekoracyjnymi, jeziorko, kominek ogrodowy, wybrukowane dróżki. Do dyspozycji mały drewniany warsztat, woda, szambo. Cena do uzgodnienia
5. Dom rodzinny w Trzyńcu-Tarasie w zabudowie szeregowej, oddzielony zielenią od drogi, 3 piętra, garaż, częściowo podpiwniczony, okna z tworzywa sztucznego od 1999 r. Dom w użyciu od 1972 r. Cena do negocjacji - 2,2 mln Kč.
6. Dom rodzinny w Czeskim Cieszynie, ul. Jablunkovská, II kondygnacje. Woda, gaz, elektryczność. Odpowiedni do zamieszkania lub działalności gospodarczej. Cena do uzgodnienia.
7. Dom czynszowy w Czeskim Cieszynie, ul. Dukelská, 3 piętra. Cena do negocjacji - 3 mln Kč.

Garaż - sprzedaż
Garaż w Trzyńcu 1 własnościowy, murowany o powierzchni 32 m2. Cena do uzgodnienia.
Oferujemy biura do wynajęcia przy ul. Głównej w Cz. Cieszynie, 1. piętro. Cena do uzgodnienia.
Oferujemy do wynajęcia magazyny w Trzanowicach o powierzchni 1 100 m2. Cena do uzgodnienia.
Oferujemy parcele w różnych miejscach, różnej wielkości, do różnych celów (Stanisławice, Żuków Górny, Trzanowice, Kocobędz. itd.).
Mieszkania-sprzedaż
Oferujemy mieszkanie 4+1 w Karwinie, ul. Okružní. W spokojnym miejscu z dobrym dojazdem do centrum. W mieszkaniu duża loggia. Cena do uzgodnienia.
Oferujemy mieszkanie 1+2 w Czeskim Cieszynie, ul. Ostravská, 2. piętro, przeróbki, spokojne miejsce. Cena do uzgodnienia. Dla zainteresowanych tel. 608 443 748.
Mieszkanie do wynajęcia
Oferujemy mieszkanie ponadstandardowe 3+1 z tarasem, 80 m2, w centrum Cz. Cieszyna. Tylko dla poważnie zainteresowanych. Bliższe informacje w BN. Tel 608 443 748.

OFERUJE:
CZERNEK
Jan Czernek
Štefánikova 21
737 01 Český Těšín
tel.: 558 711 842
tel. kom.: 606 757 577
e-mail: czernek@iol.cz

POL-21

Oferta pracy

Analityk produkcji – wdrożeniowiec SI – planowanie i zarządzanie produkcją

Kwalifikacja:
- Wykształcenie – wyższa uczelnia, kierunek techniczny
- Praktyka zawodowa – min. 3 lata w produkcji na stanowisku kierownika, technologa, mistrza itp.
- Nadstandardowa znajomość PC i zainteresowanie nowymi technologiami
- Aktywna znajomość języka polskiego **w mowie i piśmie**
- Prawo jazdy gr. B

Nasza oferta:
- bardzo interesująca praca
- nadstandardowe wynagrodzenie
- miejsce pracy Ostrawa

O ile są Państwo zainteresowani pracą w dynamicznie rozwijającej się firmie oraz możliwością profesjonalnego rozwoju, prosimy o przesłanie listu motywacyjnego i życiorysu zawierającego informacje dotyczące wykształcenia, praktyki zawodowej oraz referencji pod adres *ostrava@overtura.cz.*

GL - 88

GŁOS LUDU GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ ✦ Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. ✦ Adres redakcji: Redakcja „Głos Ludu", 737 01 Czeski Cieszyn, Komenského 4 ✦ Pełniący obowiązki redaktora naczelnego Kazimierz Santarius ✦ Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, 558 740 228, 558 713 128, fax: 558 740 044, red. sportowy: 596 612 346, e-mail: sekretariat@glosludu.cz ✦ Oddział redakcji: 709 29 Ostrava, ul. Novinářská (nie przyjmuje ogłoszeń), tel. 597 450 252, e-mail: glosludu@volny.cz ✦ Adres wydawcy: Kongres Polaków w RC, Komenského 4, 737 01 Cz. Cieszyn, IČO: 00535613. ✦ Adres wydawnictwa: POL-PRESS, s.r.o., Čapkova 200/7, 737 01 Cz. Cieszyn, IČO: 26792575. Adres korespondencyjny: Komenského 4, 737 01 Cz. Cieszyn F Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty. ✦ Dostawę prenumeratorom prowadzi w imieniu wydawcy spółka Mediaservis, s. r. o., Abocentrum, Moravské náměstí 12D, P.O. BOX 351, 659 51 Brno; zamówienia - tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: abocentrum@mediaservis.cz; reklamacje: 800 800 890. Stosunki umowne między wydawcą a prenumeratorami regulują ogólne zasady handlowe. ✦ Kolportaż: SmD, s.r.o., Mediaprint & Kapa Pressegrosso, s.r.o. ✦ Druk: Ringier Print s.r.o., Ostrawa. ✦ Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania. ✦ Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr indeksu 42501, ISSN 1212-4222.

PROJEKT FINANSUJE UNIA EUROPEJSKA

Bibliotekarska wizyta

REGION (kor) – Bibliotekarze z całego powiatu cieszyńskiego zawitają dzisiaj na Zaolzie w ramach transgranicznego projektu pn. „Biblioteka przyszłości i nadziei" finansowanego ze środków Unii Europejskiej. Jest to już czwarte – i ostatnie w ramach projektu - tegoroczne spotkanie pracowników tych placówek z obu stron Olzy. Projekt pilotują Biblioteki Miejskie w Cieszynie (ma ona rangę placówki powiatowej) i Cz. Cieszynie.

Uczestnicy spotkania odwiedzą m.in. Bibliotekę Powiatową we Frydku-Mistku oraz Bibliotekę Regionalną w Karwinie. Program wycieczki przewiduje również zwiedzenie Żwirkowiska i zabytkowego drewnianego kościoła katolickiego w Olbrachcicach. Bibliotekarze złożą ponadto kwiaty pod pomnikiem żołnierzy polskich w Stonawie, pomordowanych podczas czesko-polskiej wojny o Zaolzie w roku 1919.

W MORAWSKO-ŚLĄSKIM TEATRZE NARODOWYM

Nowości sezonu

OSTRAWA (mro) - *O propozycji złożenia Januszowi Klimszy oferty poprowadzenia zespołu dramatycznego Morawsko-Śląskiego Teatru Narodowego w sezonie 2004/2005 myślałem już od roku* - przyznał na wtorkowej konferencji prasowej dyrektor największej placówki kulturalnej Ostrawy **Luděk Golat**, dodając, że już w tym sezonie Janusz Klimsza będzie miał wpływ na kształtowanie pracy dramaturgicznej zespołu.

A sezon Morawsko-Śląskiego Teatru Narodowego, z jego scenami - baletową, operową, operetkową i dramatyczną, zapowiada się ciekawie. W sumie będzie w nim 15 premier. W najbliższej, 4 października, (będzie to „Madame Butterfly" Giacomo Pucciniego) zaśpiewa polski bas Bogdan Kurowski. Jest on absolwentem Akademii Muzycznej w Warszawie, artystą znanym z występów w Teatrach Wielkich w Łodzi i Poznaniu czy Operze Śląskiej w Bytomiu. Obecnie zostanie stałym solistą zespołu ostrawskiej opery. Pracę baletu zainauguruje „Anna Karenina" Rodiona Szczedrina, zaś operetki „Kraina uśmiechu" Franciszka Lehara.

Scena dramatyczna w Teatrze Myrona szykuje na 11 października premierę sztuki laureata nagrody Nobla, Isaaca Bashevisa Singera „Sztukmistrz z Lublina" z gościnnym występem Lady Bělaškowej, absolwentki Konserwatorium Ostrawskiego. Uwagę widzów zwróci zapewne nie tylko inscenizacja surrealistycznego tekstu, ale i nowe wnętrze teatru, w którym właśnie dokończono modernizację. Jej fundatorem było Cesarstwo Japonii, które przyznało teatrowi grant wartości 50 mln jenów. Do grantu dołożyło się też miasto Ostrawa. W efekcie sala teatralna otrzymała najnowocześniejszy w kraju japoński system oświetleniowy i nagłaśniający, wymieniono poza tym dywany, okładziny ścian i stropu oraz fotele dla widzów.

Chcemy grać nie tylko kasowe sztuki, ale i rarytasy twórców XX wieku - określił linię programową dyrektor teatru. Póki co, zamiar ten udaje się spełniać, o czym świadczy 80 proc. frekwencja na wszystkich spektaklach Morawsko-Śląskiego Teatru Narodowego w minionym sezonie. Zobaczymy jak będzie w tym roku.

Czas na futbol

CZ. CIESZYN (kor) - Zarząd Główny Macierzy Szkolnej szykuje się do czwartej edycji Turnieju PSP w Piłce Nożnej o Memoriał Alojzego Adamca.

Rozgrywki półfinałowe odbędą się jeszcze we wrześniu – dla szkół byłego powiatu karwińskiego 24. 9. (stadion „Kovony" w Karwinie), dla frydecko-misteckiego zaś 25 września na boisku szkolnym w Bystrzycy. Tam też odbędzie się 3 października finał turnieju.

- *Impreza odbywa się przy współpracy z „Beskidem Śląskim" i „Klubem '99", a sędzią honorowym będzie Rudolf Łabaj* - powiedział „GL" prezes Macierzy Szkolnej, **Jan Branny**.

Odlot nr 5

TRZYNIEC (db) - Kolejna – piąta już - edycja esempowskiej imprezy muzycznej odbędzie się za tydzień. Chodzi oczywiście o Odlot kojarzony przede wszystkim z muzyką rockową.

- *Rockotekę poprowadzi tym razem Leszek Cimała* - zdradził naszej gazecie członek zarządu Stowarzyszenia, **Michał Przywara**. - *Impreza odbędzie się w piątek, 29 września, w lokalu Domu PZKO w Trzyńcu Tarasie, początek zaplanowaliśmy na godz. 19.00.*

Dodajmy, że cenę biletów ustalono na 30 koron, jednak ci członkowie SMP, którzy mają zapłacone składki członkowskie za 2003 rok, będą mieli wstęp wolny .

▲ *Jaka szkoda, że lato za nami! Narzekają dzieci, którym żal minionych wakacji. A przecież jesień ma także swoje plusy i uroki. Do tradycyjnych jesiennych zabaw należy puszczanie latawców. Na zdjęciu dzieci w Jabłonkowie czekające na sprzyjający wiatr.*

Fot. DANUTA BRANNA

OGŁOSZENIA do „Głosu Ludu" przyjmowane są w dni powszednie:
w godz. 8.30 - 15.30 w redakcji „Głosu Ludu" w Czeskim Cieszynie;
w godz. 8.00 - 16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelniční 18, Cz. Cieszyn;
w godz. otwarcia w księgarni Klub Polskiej Prasy i Książki, ul. Čapka 7, Cz. Cieszyn;
w godzinach otwarcia w Oddziale Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej w Karwinie-Frysztacie (przy rynku).

PO GRECJI ŚLADAMI ŚWIĘTEGO PAWŁA

Jedna z dróg w tradycyjnych już pielgrzymkach, organizowanych przez Jadwigę i Franciszka Franków z Czeskiego Cieszyna, prowadziła w ostatniej dekadzie czerwca ponad czterdziestoosobową grupę pątników, Polaków z obu stron Olzy, Słowaków i Czechów, po Grecji. Śladami świętego Pawła - apostoła, wielkiego misjonarza, który swoją działalnością i pismami kształtował oblicze i starożytnego, i współczesnego świata.

Pielgrzymi dotarli do miejsc, w których rozpoczął on ewangelizację Europy w czasie swoich podróży misyjnych. Były to kolejno:

Kavala *- w starożytności Neapolis, wielkie portowe miasto Macedonii, góry Simbólon, o zboczach porośniętych palmami, oliwkami i winoroślą.*

Filippi *- ważne w dawnych czasach miasto, gdzie święty Paweł założył pierwszą na ziemi europejskiej gminę chrześcijańską, która pozostawiła po sobie kilka imponujących, choć zrujnowanych, bazylik, ważnych dzisiaj zabytków.*

▲ *Kawala - tutaj św. Paweł wylądował w drodze do Filippi.*

ki, gdzie przybył św. Paweł w czasie drugiej podróży misyjnej i przemawiał w synagogach do Żydów, na Agorze do różnych słuchaczy oraz wygłosił na Areopagu słynną mowę o nieznanym Bogu.

Korynt *- miasto położone między Peleponezem a środkową Grecją, w sercu regionu obfitującego w zboża, owoce i jarzyny, na skrzyżowaniu dróg morskich, w którym św. Paweł pracował blisko dwa lata.*

W tych miejscach, naznaczonych obecnością wielkiego apostoła, pielgrzymi doświadczyli tego, co było jego udziałem w skomplikowanej wówczas Europie. W tych miejscach inaczej, głębiej, brzmiały im i przepiękny Pawłowy „Hymn o miłości", i głoszona przez niego Ewangelia Boża. W tych miejscach bliżej było intencjom ich serc, zanoszonym do dobrego Boga.

▲ *Najwspanialszy klasztor w całych Meteorach.*

Wizualne piękno Grecji i specyficzny jej klimat poznawali pielgrzymi także w Delfach, w Epidauros, w Mykenach, w Olimpii... i innych – z bezcennymi skarbami minionej przeszłości, zabytkami, starożytnymi budowlami, ruinami, wykopaliskami.

I było jeszcze jedno przedziwne miejsce: Meteory – wspaniałe klasztory, osadzone na gigantycznych, stromych kolosach skalnych, wznoszące się dumnie w płn.–zach. krańcu równiny tesalijskiej, które obierali sobie na siedziby pustelnicy – mnisi już przed X wiekiem. Z 24 klasztorów, tworzących jakby osobliwe państwo, dzisiaj funkcjonuje tylko, a może ...aż ...sześć! Kiedyś jedyną drogę na szczyt zapewniały drabiny i specjalne sieci, obecnie służą temu ścieżki, wyrąbane w skałach, i asfaltowe drogi.

Niespotykanie wysoko, w górach Etolli, pielgrzymi znaleźli ślad, nie św. Pawła, a Matki Bożej... Najpierw, jak podaje tradycja, ślad Jej stopy, odciśniętej w skale pod kapliczką, a potem – wspaniałe sanktuarium w Proussos – z cudownym wizerunkiem w ikonie, namalowanym przez uczniów św. Łukasza.

Opieką duchową obejmował pątników, z franciszkańską miłością, Ojciec Błażej Sekula, którego nauki pozwolą wielu z nich iść pewniej drogą wiary. Barbara

Saloniki *- stolica północnej Grecji z licznie zachowanymi pomnikami przeszłości. Miasto dwukrotnie odwiedzane przez apostoła, w którym chrześcijaństwo zakorzeniało się powoli, niemal przez trzy wieki.*

Veria *- z kolorową kapliczką, bemą, pozostawioną w przypuszczalnym miejscu głoszenia kazań.*

Ateny *– stolica starożytnej Atyki.*

Koniec lata

Na zbóż skoszonych łany
pachnące jeszcze chlebem
smutku lecą tumany
z deszczem wsiąkając w glebę.

Ziemia w zadumie czeka
na przyszłych dóbr nadzieję
czeka aż dłoń człowieka
chleb nowy do niej wsieje

Bagnety ściernisk ranią
mgieł rannych stopy miękkie
wśród drzew szykuje pająk
swych sideł sploty z lękiem
jakby się bał zatrzymać
niknący obraz lata
co nigdy już nie wróci
na wieczny ekran świata.

Karol Mrózek

ALE HECA

U drzwi wejściowych odezwał się dzwonek, Jasiu pobiegł otworzyć.

Na progu zobaczył narzeczonego swojej siostry i woła:

- Małgosiu, przyszedł twój wróbel w garści!

* * *

- Babciu, co robią aniołowie w niebie? - pyta Jasiu.

- Grają na harfach, śpiewają...

- O rany, ale nudy! A mają tam chociaż gry komputerowe?

* * *

Pewnego razu Słońce zapytało Księżyca:

-Dlaczego jesteś taki blady?

-Ty też byłbyś taki blady, gdybyś całe życie pracował na nocnej zmianie!

TIPSPORT ELH: DWA TYGODNIE BEZ RICHARDA KRÁLA

Trzyniec i Witkowice wciąż niepokonane

W nowym sezonie Tipsport Ekstraligi hokeja na lodzie tylko trzy drużyny nie doznały jeszcze porażki – Sparta Praga, Stalownicy Trzyniec i Witkowice. Po trzech kolejkach prowadzi Sparta przed Trzyńcem, oba zespoły zgromadziły pełną liczbę punktów. Na trzecim miejscu w tabeli z bilansem dwóch zwycięstw i jednego remisu plasują się Witkowice. To z pewnością wymarzony start Ekstraligi dla kibiców z naszego terenu, zwłaszcza, że w trzynieckim i witkowickim klubie latem doszło do osłabień kadrowych.

Do niespodzianek zaliczyć można kiepski początek sezonu w wykonaniu obrońców tytułu, hokeistów Slawii Praga. Podopieczni trenera Vladimíra Růžičkí zdobyli do tej pory zaledwie jeden punkt, remisując we wtorek 3:3 na lodzie Zlina. W smutku pogrążeni są od wtorku gracze oraz kibice Liberca. Z powodu śmierci 24-letniego napastnika Pavla Kábrta odroczono zaplanowany na tzw. dzień mecz 3. kolejki pomiędzy Znojmem a Libercem.

Komplikacje, ale o całkiem innym charakterze, spotkały we wtorek ekipę Stalowników Trzyniec. Przed meczem z Karlowymi Warami było już wiadomo, że w składzie Stalowników zabraknie kapitana drużyny Richarda Krála. Kontuzja kolana tego zawodnika z niedzielnego spotkania z Pilznem okazała się poważniejsza, niż sądzono. Zdaniem lekarzy Král pauzować będzie przez dwa tygodnie, a to bez dwóch zdań duża strata dla całego zespołu.

■ KARLOWE WARY – STALOWNICY TRZYNIEC 3:5 (0:0, 2:2, 1:3).

Dobra defensywa i szybkie kontry – to dewiza, z którą przystępowali do tego meczu trzyńczanie. *-Błędem byłoby zlekceważenie przeciwnika, który w poprzedniej kolejce różnicą klasy pokonał Litwinów, i to w meczu wyjazdowym* - stwierdził trener Stalowników Trzyniec **Pavel Marek.** Pierwsza odsłona w wykonaniu gości stała rzeczywiście pod znakiem pieczołowitej gry w własnej strefie obronnej. Hokeiści Becherówki tylko dwukrotnie poważnie zagrozili bramce Lakosila. W 7. minucie trzyniecki golkiper w ostatniej chwili sparował strzał Netíka - pozostawionego bez asekuracji, zaś w 16. minucie mocne uderzenie Němčickiego z granicy niebieskiej linii zdążył musnąć kijem jeszcze Lipiansky – zabrakło centymetrów. Do drugiej tercji trzyńczanie weszli w bardziej ofensywnych nastrojach. W 27. minucie napastnik **Polanský** odważnie przebił się defensywą gospodarzy i było 0:1. Niezbyt długo radowali się jednak goście z prowadzenia. Lakosila zaskoczył w 32. minucie trochę szczęśliwym krosowym strzałem Svoboda – 1:1. Zabójcze tempo spotkania nie opadło, wręcz przeciwnie. Już w minutę później **Pletka** z bezpośredniej odległości nie dał szans Pejcharowi, przechylając szalę meczu na stronę Trzyńca. Kropkę nad i w dynamicznej drugiej tercji postawili gospodarze. W 37. minucie Bednařík złożył się do mocnego strzału, po którym krążek wylądował w siatce – 2:2. Kiedy w 44. minucie - w przeciągu 35 sekund - **Melenovský,** a po nim **Skořepa** wykorzystali chwilową dekoncentrację karlowarskiej defensywy, wszystko wskazywało na to, że to koniec marzeń gospodarzy o korzystnym wyniku. Nadzieje Becherówki wykrzesał jednak zaraz w 45. minucie Němčický – 3:4. To było ale ze strony Karlowych Wárów wszystko. W ostatniej minucie meczu podczas power play gospodarzy **Pavelek** strzałem do pustej bramki ustalił wynik dnia. **Kary** 3:3, wykorzystane 0:1 (44. Melenovský), sędzia Sindler, widzów 3351. (m)

■ HC WITKOWICE – HC LITWINOW 3:3 (1:1, 2:2, 0:0 – 0:0).

Nonszalancka gra obrońców witkowickich na wstępie meczu pozwoliła gościom na łatwe objęcie prowadzenia. W 4. minucie bramkarz Trvaj po strzale Martinka zdołał wprawdzie wybić krążek przed siebie, zagapili się ale obrońcy, w związku z czym doświadczony Žemlička miał ułatwione zadanie – 0:1. Na wyrównanie czekali kibice do 15. minuty. Obrońca **Seman** bezkompromisowym strzałem nie daje szans bramkarzowi Pincowi – 1:1. W 17. minucie po fatalnym błędzie obrońcy Chmeliła z opałów ratuje swoich kolegów Trvaj, który broni najazd dwójki Balász-Hübl. Bliżej zwycięstwa w tym spotkaniu byli gospodarze. W 27. minucie **Krayzel** (as. Seman, Kaděra) i w 31. minucie w przewadze liczebnej **Tomášek** podwyższyli wprawdzie na 3:1, ale dwa głupie błędy w defensywie sprawiły, że rywal w 40. minucie wyrównał na 3:3. **Kary** 3:4, wykorzystane 1:1, sędzia Jebavý, widzów 3056. (jb)

Lokaty: 1. Sparta, 2. Trzyniec po 9 pkt., 3. Witkowice 7, 4. Pilzno 6,... 12. Slawia 1, 13. Wsecin, 14. Cz. Budziejowice po 0 pkt. **JUTRO:** Trzyniec – Kladno (17.00) i Slavia – Witkowice (18.00). **Opr. JANUSZ BITTMAR**

■ CO SŁYCHAĆ? ■ CO SŁYCHAĆ? ■ CO SŁYCHAĆ?

● **LEKKOATLETYKA - WIELKA NAGRODA KARWINY w biegu na 3000 m**. Zawody pod patronatem sekcji lekkoatletycznej Jákla Karwina odbędą się w najbliższą niedzielę 21 września. Początek biegu zaplanowano na godz. 15.15 na stadionie Jákla w Karwinie-Raju. Jak wynika z informacji nadesłanej przez organizatorów, można będzie też wystartować w konkurencjach towarzyszących: rzucie młotem mężczyzn (godz. 14.00), rzucie dyskiem M (15.00), 100 m M, pchnięciu kulą M, skoku w dal K (wszystko 15.50), 100 m K, skoku w dal M (16.30). **Zgłoszenia** przyjmowane będą na miejscu, w dniu zawodów – 60 minut przed startem poszczególnych konkurencji. (r)

● **PIŁKA NOŻNA - MPK:** V. Bogumin – FK Cierlicko 2:5 (Krosšen, Schatka – Heczko 2, Červenka 2, Kobierski), Sn Hawierzów – Sj Pietwałd 0:1 (Szkuta), L. Łąki – SKF Hawierzów 7:3 (Juščík 3, Barczok 2, Kohút, Rybnikar – J. Rychtařík 2, Benčík), Sn Orłowa – Datynie D. 2:3, HD Bogumin B – B. Rychwałd 2:2, F. Orłowa – Orłowa B 1:2 (Lacman - Duda 2), Domasławice – Fk Hawierzów 1:5 (Kilnar – Horvat 3, Hájek, Jeziorski). **Lokaty:** 1. FK Hawierzów 16, 2. Orłowa B 16, 3. Sn Zabłocie 15 pkt. **MP F-M:** Gródek – Palkowice 1:0, Piosek – Wacławowice 4:2, Wędrynia – Oldrzychowice 2:2, Ostrawica – Gnojnik 2:1. **Lokaty:** 1. Gródek 12, 2. Wędrynia 11, 3. Chlebowice 10 pkt. **RP F-M:** Raszkowice – Toszonowice 1:3, Milików – G. Błędowice 1:8 itd. **Lokaty:** 1. G. Błędowice 13, 2. Kozłowice B 13, 3. Prżno 11 pkt. (W)

▲ *Zdjęcie z poniedziałkowego meczu członków „Klubu '99", Gorole - Dolanie (3:3), rozegranego na boisku za restauracją „Brandys" w Cz. Cieszynie.*

I GAMBRINUS LIGA

Euforia w Ostrawie

Piłkarze Banika Ostrawa pokonali w poniedziałek na Strahowie 2:1 Slawię Praga, umacniając się w fotelu lidera I ligi. Podopieczni trenera Františka Komňackiego udowodnili tym samym wszystkim, że passa dobrych wyników nie była dziełem przypadku.

- Plany taktyczne zostały spełnione. Chwalę za to moich piłkarzy. Slawia była bowiem bardzo wymagającym przeciwnikiem - powiedział trener Banika František Komňacký. Bramki dla Banika zdobyli Zdeněk Pospěch i Marek Heinz.

Ostrawianie powoli szykują się do „meczu jesieni", którym będzie poniedziałkowy pojedynek w Brnie. Spotkanie lidera z wiceliderem tabeli zapowiada się niebywale emocjonująco. Kibice z naszego regionu ponownie mogą obejrzeć Banik w telewizji. Bezpośrednią relację z Brna przekaże TV Prima. (jb)

LIBOR PALA, ZDYMISJONOWANY TRENER LECHA POZNAŃ:

Nie wyleczyłem się z polskiej piłki

Znany na naszym terenie trener piłkarski Libor Pala, z którym w czerwcu br. „GL" przeprowadził obszerny wywiad, od niedzieli nie jest już szkoleniowcem polskiego Lecha Poznań. W niedzielę rano Libor Pala podał się do dymisji. Nowym trenerem Lecha do końca sezonu będzie 33-letni Czesław Michniewicz, ostatnio pracujący jako szkoleniowiec rezerw Amiki Wronki.

W przedsezonowych prognozach Lech Poznań miał być lokomotywą polskiej ekstraklasy. Tymczasem „Kolejorz" z 3 punktami w 5 kolejkach zajmuje przedostatnie miejsce w ligowej tabeli. Czeski trener Libor Pala, który po przegranym meczu Lecha Poznań z Groclinem Dyskobolią Grodzisk podał się do dymisji, ocenił, że nie wyleczył się z polskiej ligi. To, co przeżył w sobotę na stadionie, było najgorszym doświadczeniem w jego karierze.

- Wymachano mnie białymi chusteczkami, jak w Barcelonie słynnego Luisa van Gaala. Jak się dowiedziałem, chustki ufundowane przez jednego ze sponsorów położono przed meczem na siedzeniach. Potem wygwizdano, wykrzyczano. Alternatywa skandujących kibiców „Pala albo my" nie pozostawiła mi praktycznie wyboru. Publiczność w ciągu kilkunastu minut strąciła mnie na trenerskie dno - powiedział **Libor Pala**.

W niedzielę Pala wyjechał do Czech. We wtorek wrócił do Poznania podpisać rozwiązanie kontraktu i jak opowiadał dziennikarzom, nie pamięta, jak dotarł do swojego kraju i gdzie po drodze tankował benzynę. *- Z każdych trudnych chwil trzeba wyciągnąć wnioski* - mówił Pala. *- Chociaż to świeże przeżycia, podchodzę do tego jak do historii. Współpraca trenera z piłkarzami nigdy nie jest prosta. Pobyt w Poznaniu był także pod tym względem nowym doświadczeniem, podobnie jak kontakt i presja tak wiernej publiczności, jak Lecha.*

Pala przyjechał do Lecha po zakończeniu poprzedniego sezonu. Razem z drugim trenerem Bohumilem Pánikiem (eks Banik Ostrawa i Sigma Ołomuniec – przyp. J. B.) byli pierwszą parą zagranicznych szkoleniowców w historii klubu. *- Praca w Poznaniu była dla mnie wielkim wyzwaniem. Lech to klub z tradycjami, budujący nowy zespół z prywatnym kierownictwem, świetnym marketingiem i liczną, wymagającą publicznością. Nie udało się, ale to nie znaczy, że wyleczyłem się z polskiej ligi. W Polsce miałem też sukcesy. Nie po to uczyłem się języka polskiego, abym w przyszłości musiał używać tylko czeskiego* - tłumaczył z dziennikarzami Pala. Ocenił, że warunki rozwiązanego kontraktu zadowalają obydwie strony. (Jb, PAP)